

"AUSRA" Nr. 26 (60)

MŪSŲ PARTIZANAI

VACLOVAS ZUBKEVIČIUS

Gimė 1914 m. Kėdainių rajone (prie Šėtos). 1941 m. baigė Vilniaus universitetą, teisės fakultetą. 1942 m. buvo išrinktas universiteto jaunesniojo asistentu ir tas pareigas ėjo iki 1945 m. pavasario. Tada jis iš universiteto pasitraukė, nes buvo saugumo paieškomas.

1941 m. birželio mėn., išvykus iš Lietuvos bolševikus, Vilniuje susikūrė Lietuvių komitetas — administracinis organas Vilniaus miestui ir kraštui, nes Vilniaus kraštas vokiečių karinės valdžios buvo atskirtas nuo likusios Lietuvos dalies. Šiam komitetui vadovavo Vilniaus universiteto docentas S. Žilėvičius, o jo bendradarbiai buvo: V. Zubkevičius, Vilniaus universiteto dėstytojas Florijonas Algirdas Jurskis ir kt. 1944 m. Žakevičius pasitraukė iš Vakarų, o nepasitraukusieji jo bendradarbiai komitete buvo saugumo ieškomi ir suimti.

1945 m. pavasarį, Zubkevičius esant savo bute (Gedimino prospektu, II aukšte), pas jį atvyko saugumietis. Sutikęs Zubkevičių ir jo nepažinęs, paklausė, kur yra Zubkevičius. Šis parodė kitą kambarį, į kurį reikėjo eiti per kordorių. Saugumiečiui išėjus, Zubkevičius per užpakalines duris išspruko ir gatvę ir dingo. Kurį laiką nelegaliai gyveno įvairiose vietose. Zubkevičiaus sugebėjimą ištrūkti iš saugumo nagų parodo ir įvykis Šiauliuose, kur jis, užkluptas saugumiečių, užlipo ant namo stogo ir išvengė suėmimo.

Susirūšęs su Lietuvos partizanais, dalyvavo jų veikloje iki 1947

m. rudens. Tą rudenį pasiryžo išvykti į Lenkiją (Zubkevičius gerai mokėjo lenkų kalbą). Pasivėlė padėti Juozas Markulis (dabar Vilniaus universiteto profesorius), kuris išrūpino Zubkevičiui kelionės dokumentus. Ir vieną dieną Zubkevičius, išsibūčiavęs (atsisveikinęs) su Markuliu, sėdo į traukinį. Netoli už Vilniaus pavažiavus, vienoj stoty Zubkevičiui prisistatė milicininkas ir sakė: "Ty ukral korovu" (tu pavogei karvę). Zubkevičius ginasi ne vogęs. Milicininkas jį tempia į milicijos būstinę: "Einam, išsiaiškinsim"... Ten Zubkevičius areštuojamas.

Sibire Zubkevičius išbuvo apie 8 metus. Grįžo invalidas. Dirbė viename Kauno fabrike darbininku. Zubkevičiui daug kartų saugumas siūlė "bendradarbiauti" bet jis tiesiai atsakydavo: "Išda viku nebūsiu". Sirgo, buvo ope ruotas — nupjauta viena koja. Operacijos neišlaikė ir mirė 1970 m. (?)

V. Zubkevičius mėgdavo pasakoti apie Vilniaus universitetą, studentą Antaną Linką. 1940 — 1941 m. Linka buvo komjaunuolis. Bolševikus išvykus, keitėsi Linkos galvosena. Jam didelį įspūdį darė lietuvių heroizmas (sukili mas Lietuvoje 1941 m. birželio mėn., vokiečių mobilizacijos boikotas ir aplamai visa rezistencinė lietuvių veikla). Linka sakė: "Tokia maža tauta, o sugeba taip drąsiai ir sumaniai kovoti su nepalyginamai gausesniais priešiniais".

1945 m. Linka išėjo į partizanų ir žuvo.

K. Astikis
(Pabaiga)

Trys Britanijos karališkosios šeimos nariai susitiko Kana doje, Toronto Royal York viešbutyje. Viduryje — karalienė Motina, užbaigusi savo vizitą. Dešinėje, jos dukterė princesė Margarita ir kairėje — anukė, Margaritos dukterė, Lady Sarah Armstrong-Jones.

Pabaltiečių raštas britų vyriausybei

Tragiškųjų birželio mėnesio įvykių Pabaltijyje 40-jų metų proga, lietuvių, latvių ir estų sąjungų Didžiojoje Britanijoje atstovai apsilankė britų užsienio reikalų ministerijoje. Tą proga Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovai įteikė ministerijai raštą Lietuvos reikalais. Rašte reikiama padėka britų vyriausybei už Lietuvos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimą ir už pasmerkimą veiksmy, kuriais Lietuvoje yra pažeidžiamos pagrindinės teisės. Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga rašte ypač įvertina britų delegacijos tvirtą laikyseną Helsinkio susitarimų peržiūros konferencijoje. Rašte, be to, atkreipiamas dėmesys, kad nežiūrint sovietų prisilietimui išpareigojimų Helsinkio konferencijoje, Lietuvoje tebėra grubiai pažeidžiamos tautos ir žmogaus teisės, yra suimami ir kalinami Helsinkio susitarimų vykdymui remti visuomeninės grupės nariai, represuojami ir persekiojami kiti piliečiai, kurie siekia pasinaudoti pagrindinėms žmogaus teisėmis. Lietuvos po grindžio spauda, ypač Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, nuolat pateikia daug konkrečių faktų apie įvairius žmogaus teisių pažeidimus. Rašte yra paminimi du veiksniai suimti — š. m. balandžio mėnesį, lietuvių žmogaus teisių gynėjai — Vytautas Vaičiūnas ir Mečislovas Jurevičius. Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga prašo, kad britų vyriausybė padėtų išlaivinti šiuos du ir visus kitus lietuvių politinius ir sąžinės kalinius, kurie už žmogaus teisių gynybą yra nuteisti sunkiomis kalėjimo bausmėmis. Rašte taip pat prašoma, kad britų vyriausybė paskelbtų negaliojančią slapta vokiečių ir sovietų

sutartį, pagal kurią trys Pabaltijos valstybės buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą. Galop, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga atstovai apsilankė britų užsienio reikalų ministerijoje. Tą proga Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovai įteikė ministerijai raštą Lietuvos reikalais. Rašte reikiama padėka britų vyriausybei už Lietuvos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimą ir už pasmerkimą veiksmy, kuriais Lietuvoje yra pažeidžiamos pagrindinės teisės. Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga rašte ypač įvertina britų delegacijos tvirtą laikyseną Helsinkio susitarimų peržiūros konferencijoje. Rašte, be to, atkreipiamas dėmesys, kad nežiūrint sovietų prisilietimui išpareigojimų Helsinkio konferencijoje, Lietuvoje tebėra grubiai pažeidžiamos tautos ir žmogaus teisės, yra suimami ir kalinami Helsinkio susitarimų vykdymui remti visuomeninės grupės nariai, represuojami ir persekiojami kiti piliečiai, kurie siekia pasinaudoti pagrindinėms žmogaus teisėmis. Lietuvos po grindžio spauda, ypač Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, nuolat pateikia daug konkrečių faktų apie įvairius žmogaus teisių pažeidimus. Rašte yra paminimi du veiksniai suimti — š. m. balandžio mėnesį, lietuvių žmogaus teisių gynėjai — Vytautas Vaičiūnas ir Mečislovas Jurevičius. Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga prašo, kad britų vyriausybė padėtų išlaivinti šiuos du ir visus kitus lietuvių politinius ir sąžinės kalinius, kurie už žmogaus teisių gynybą yra nuteisti sunkiomis kalėjimo bausmėmis. Rašte taip pat prašoma, kad britų vyriausybė paskelbtų negaliojančią slapta vokiečių ir sovietų

TRUMPAI IŠ VISUR

— Amerikos žydų du rabinai įspėjo Izraelio vyriausybę nepripažinti ortodoksų žydų reikalavimų, kuriuos jie stato už sutikimą įteikti koaliciją. Tai reikalavimai pareikšti turėtų dviem: reformuoti ir konservatorių grupių įėjimas, galėtų pakenkti Izraelio ir Amerikos žydų santykiams, pareikšti žymūs rabinai.

— Sovietų Sąjungos 9 karo laivai išvyko iš Viduržemio jūros, kur jie dalyvavo karo manevruose prie Sirijos krantų. Jūrų pestininkai buvo išsikėlę Sirijos žemėje bendruose su sirais pramūsose.

— Prezidentas Reaganas nepripažino jokių kompromisų savo pajamų mokesčių reformos projekte, pareikšti Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius. Kongresas nelinkės patvirtinti prezidento siūlymų.

— Italijos finansų ministerija buvo uždariusi Romos akcijų biržą, kai pradėjo kristi akcijų kainos. Toks uždarymas praityje yra buvęs tik vieną kartą 1917 m.

— Britanijos studijų centras pasiskelbė, kad daug ginklų pasaulio teroristams ateina iš JAV kariuomenės sandėlių, kurie apipildiami. Raporte sakoma, kad nuo 1971 metų iš Amerikos sandėlių pagrobti ginklai galėtų aprūpinti 8,000 vyrų kariuomene.

— Izraelio vyriausybė uždarė žmonių judėjimą į abi puses per Jordano sieną. Iki šiol, nežinint diplomatinio santykių nebuvimo. Jordanas sieną laikė atdarą, kasmet į Izraelį per Jordano upę atvykdavo apie 60,000 turistų. Izraelis juos toliau įsileis, tačiau ne beais grįžti tuo pačiu keliu atgal.

— Kalifornijos vaisyų ūkiams kilo grėsmė iš vaidu muselių. Texas valstija jau uždraudė įvežti vaisius iš Kalifornijos. Kalifornijos žemės ūkio specialistai įsivežė iš Peru muselių patinėlius, juos švitino su radioaktyviais kobaltu spinduliais ir paleido 3,5 milijonus muselių, tikėdami, kad tuo bus sustabdytas patelių kiaušinėlių vaisingumas. Tačiau bandymas nepasisekė, kiaušinėliai pasirodė vaisingi ir iš jų išriedėjo kirminai užpuolė vaisių ūkius. Kiekviena patelė padeda po 400 kiaušinių.

— Italijos prof. Guido Micheli, gerai pramokęs lietuviškai, praveda lietuvių kalbos istorijos kursą.

Britanijos riaušės

Londonas. — Jaunų britų neramumai ir riaušės iš Londono persimetė į Liverpulį, Mančesterį ir Hulo miestą. Dešinieji parlamente reikalauja pasiųsti į miestus kariuomenę. Mančesterio policija tvirtina, kad riaušės atvykiai reikiama slapta Airijos respublikos armija, kursto jaunuosius, pagamina "Molotovo kokteilius". Kovos tęsiasi ir Šiaurinėje Airijoje.

Britų opozicija kaltina vyriausybę, jog ekonominiai sunkumai privedė prie riaušių. Premjeras Thatcher atsiirto, kad policija suėmė daug mokyklinio amžiaus vaikų, kurie dar nestovi be darbų eilėse. Be to, niekur nebuvę įrodymai, kad Vargas ir skurdas turi pasireikšti kova prieš įstatymus, deginimus ir plėšimus. Kai kurie parlamento nariai kaltino darbiečius, kad, jiems valdant, buvo nutarta įsileisti į Britaniją tūkstančius judųjų iš Vakarinės Indijos.

Lietuvių studijos Milano universitete

Milano Švčios Jėzaus Širdies katalikų universitete pravedama lietuvių kalbos ir kultūros kursų rėmuose, italų profesorius Vittorio Pisani skaitė paskaitą apie lietuvių kalbą tarp indoeuropiečių kalbų. Tą pačią dieną buvo paminėta Kristijono Donelaičio dvių šimtų metų mirties sukaktis. Apie didįjį lietuvių poetą paskaitą italų studentams skaitė kun. prof. Tadas Ereminas. Kun. Ereminas Milano katalikų universitete dėsto lietuvių kalbos ir kultūros

PADĖTIS LENKIJOJE

Varšuva. — Ketvirtadienį Lenkijoje keturias valandas streikavo 6,000 LOT valstybinės aviacijos linijos darbininkai. Jie reikalavo teisės išsirinkti savo direktorių. Profesinės "Solidarumo" sąjungos skyriaus pirmininkas Jarosław Roszkowski po streiko pareiškė, jog jis gavo apie 60 sveikinimo telegramų iš kitų įmonių, kurios irgi žada reikalauti teisės išsirinkti savo viršininkus.

Vyresnybė atmetė skyriaus reikalavimus. Transporto ministeris Mieczysław Jastrzębski pasmerkė streikuotojus, kurių apsaugai kelviai buvo pavadę savo gyvybes ir jos buvo išstatytos į pavojų, pasakė ministras. Jis paskyrė valstybinės oro linijos direktorium buvusį karo aviacijos mokyklos Dabline komendantą gen. Josef Kowalski. LOT darbininkai paskelbė, kad pilnas streikas bus pradėtas liepos 24 d., jei vyriausybė nenulais teisėms darbininkų reikalavimus.

Lektuvų linijos streikas per keturias valandas privertė atšaukti 8 vietinius skridimus ir 14 tarptautinių.

Aukščiausias teismas atmetė žemesnio teismo sprendimą, kuris paleido iš kalėjimo keturis Nepriklausomos Lenkijos konfederacijos vadus. Jų paleidimo reikalavo studentų grupės, kai kurie "Solidarumo" skyriai, net pradėjo bado streikus. Valstybės prokuroras reikalavo juos laikyti kalėjime, nes, paleisti jie, ypač organizacijos vadai Leszek Moculski, važinėjo po Lenkiją, sakydami kalbas, ieškodami savo organizacijai, kuri veikia prieš socialistinę sistemą, naujų narių ir rėmėjų. Konfederacija, žinoma K. P. N. vardu, buvo įsteigta 1979 m. rugsėjo mėn.

Antradienį prasidės nepaprastis

Teks reformuoti pensijų sistemą

Washingtonas. — Ido sekretorius Donald Regan aiškino spaudos korespondentams apie socialiniam draudimui gresiantį bankrotą. Pensijų fondas ištuštės, jei įvyks didesnis nedarbas, todėl vyriausybė turi imtis priemonių reformuoti socialinę apsaugą. Reganas nurodė, kad reikėtų keisti du apsaugos elementus: nedidinti dabar gaunamų pensijų, kylant vartojamų prekių kainoms. Reikėtų nustatyti kitą prekių kilimo lentelę. Dabar kartu su maisto kainomis, apskaičiuojamos įrašomos namų kainos, kitos išlaidos, kurios vyresnio amžiaus amerikiečių neliečia. Sekretorius Reganas pasisakė ir prieš paleidimą į pensiją 62 metų amžiaus žmonių, mokant jiems 80 nuomonių pensijos. Jo nuomone, tokius ankstyvus pensininkus reikėtų suvaržyti, mokant jiems dar mažesnes pensijas.

— Britų valstybinė radijo stotis BBC, kuri transliavo programą 40 kalbų, nutraukė, taupydama lėšas, septynių kalbų laidas. Tarp valstybių, transliuojančių svetimomis kalbomis, Britanija bus šeštoje vietoje. Daugiausia valandų turi Sovietų Sąjungos radijas, transliuojas 80-čia kalbų.

— Ispanijoje buvo suimti keturi prancūzai nusikaltėliai, du jų buvo paimti iš laivų, du kiti iš Paryžiaus kalėjimo.

— Brazilija sumažino savo kавos kainas beveik per pusę, tačiau kavos pirkkliai abejoja, ar kainos sumažės parduotuose. Pasulyje atsirado kavos perteklius ir galima laukti jos kainų kritimo.

Kambodijos reikalų konferencija

New Yorkas. — Pirmadienį Jungtinėse Tautos prasidėjo konferencija Kambodijos reikalams. Sovietų Sąjunga, Vietnamas ir jų draugai konferenciją boikotuoja, tačiau dalyvauti pažadėjo apie 70 valstybių.

Buvęs Kambodijos užsienio reikalų ministras Ieng Sary pareiškė spaudai, jog pasulyje paskleistas žinios, kad Pol Potui valdant, Kambodijoje žuvo, tarp 1975 ir 1978 metų, apie 3 — 4 mln. žmonių yra nerealistiškos ir neteisingos. Jis pripažino, kad "buvo padaryta klaidų", tačiau žuvusių skaičius yra 20,000 — 30,000.

Jis apgailestavo, kad Kambodijos išvadavimo iš Vietnamo okupacijos siekiančios grupės dar nesudarė vieningo fronto. Princas Sihanoukas dar tebeilaukia, jis netiki, kad kambodjiečiai galėtų išmesti vietnamiečius ir nuversti jų pastatytą Heng Samrin režimą. Kita grupė, vadovaujama Son Sann, net 17 kartų tarnavusio Kambodijos vyriausybės, ne tiek kovoja su vietnamiečiais, kiek užsiima spekuliacija ir kontrabanda, pasakė Sary.

Irane šaudomi "Alacho prieši"

Teheranas. — Ajaatola Khomeini paskelbė įsakymą kariuomenės vadui generolui Falahi. Jam įsakoma žiūrėti, kad dalinių vadai tuoj pat praneštų savo viršininkams apie daliniuose esančių revoliucijos priešininkų. Įsakoma sekti, budėti ir bausti prasižengusius, Ajaatola patvirtino, kad religiniai teismai toliau baus "kovojančius prieš Alachą". Jiem nebus jokios pasigailėjimo. Teherano radijas paskelbė, kad sušaudyti dar 6 asmenys.

Valdančioji Islamo revoliucijos partija savo kandidatų į prezidento vietą iškelė dabartinį premjerą Ali Rajai. Rinkimai įvyks liepos 24.

KALENDORIUS

Liepos 11 d.: Benediktas, Olga, Vilimantas, Šarūnė.
Liepos 12 d.: Jonas, Marcijonas, Margis, Skaidra.
Liepos 13 d.: Henrikas, Mildreda, Vytenis, Austina.

Saulė teka 5:25, leidžiasi 8:26.
ORAS
Saulėta, temperatūra dieną 90 l., naktį 75 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Popiežiaus statula

Prie Tarnovo katedros, pietu Lenkijoje, birželio 29 d., apaštaly šv. Petro ir Pauliaus šventėje, buvo iškilmingai atidengta Popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo bronzinė statula. Didelė, daugiau negu 4 metrų aukščio statula, yra pastatyta priešais Tarnovo katedrą, kur kardinolas Karolis Wojtyła aukojo savo paskutiniąsias šventas Mišias Lenkijos žemėje 1978 metais, prieš vykdamas į Konklavą Romoje, kurios metu jis buvo išrinktas popiežiumi. Statulos atidengimo proga, po iškilmingų pamaldų, buvo atlikta specialiai sukurta oratorija, vaizduojanti Karolio Wojtylos gyvenimo svarbesnius įvykius, o tos pačios dienos vakare Tarnovo mieste teatre įvyko Karolio Wojtylos poetinės kūrybos recitalis.

Vyskupo laiškas

Rottenburgo-Stutgarto vyskupas dr. Georg Moser, kuris yra Pax Christi organizacijos skyriaus Vakarų Vokietijoje pirmininkas, pasiuntė laišką Čekoslovakijos respublikos prezidentui Husakui, išreikšdamas susirūpinimą tikinčiųjų teisių varžymais Čekoslovakijoje. Atkreipęs dėmesį, kad Rottenburgo-Stutgarto vyskupijoje gyvena beveik pusė milijono Bohemijos, Moravijos ir Slovakijos katalikų, vyskupas laiške pažymi, kad šie tikintieji, kaip ir visi kiti katalikai, su susirūpinimu seka sunkią katalikų Bažnyčios padėtį Čekoslovakijoje. Pateikęs konkrečių faktų apie Čekoslovakijos tikinčiųjų persekiojimą ir diskriminavimą, vo-

kiečių vyskupas pažymi, jog laisvę gyvenantys katalikai negali tylėti, kai yra pažeidžiama jų tikėjimo brolių religinė ir sąžinės laisvė. Kas pažeidžia pagrindines žmogaus teises bei laisves, raso vyskupas, nusikalsta visai žmoniui, juo labiau, jei žmogaus teisės yra neatsižvelgiama valstybėje, kuri yra pasirašiusi Jungtinių Tautų Organizacijos Žmogaus Teisių Deklaraciją, įpareigojančią gerbti žmogaus teises, jų tarpe ir religinę laisvę.

Afrikiečių temos

Kamerūno sostinėje Yaounde įvyko Afrikos ir Madagaskaro vyskupų konferencijų atstovų suvažiavimas, kurio darbai telkėsi aplink temą: „Santuoka ir šeimyninis gyvenimas šiandieninėje Afrikoje“. Antrinė suvažiavimo tema buvo: „Teisingumas — esminė sąlyga evangelizacijai“. Suvažiavime dalyvavo šeši afrikiečių kardinolai ir apie 50 Afrikos vyskupų.

Pasauliečių uždaviniai

Austrijos sostinėje Vienoje vyko pasauliečių apaštalavimo klausimais besirūpinančių Europos vyskupų suvažiavimas, kurio darbu tema: „Ganytojinė vyskupų atsakomybė bendruomenėje besidarbuojančių pasauliečių atžvilgiu“. Suvažiavime, kuriame dalyvavo 24 vyskupai iš beveik visų Europos kraštų ir apie 30 kunigų ir pasauliečių atstovų, yra apžvelgiamas pasauliečių dalyvavimas Bažnyčios gyvenime ir jos apaštalinėje misijoje, siekiant nustatyti tikslesnius uždavinius pasauliečiams Bažnyčioje.

Ryšiai su Singapuru

Apashtalų Sostas ir Singapūro respublika, trokšdami išplėsti draugiškus tarpusavio santykius, sutarė užmegzti diplomatinis ryšius. Einant susitarimų, Singapūre bus įsteigta apaštališkoji nunciatura, o Vatikane — Singapūro respublikos ambasada.

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

SEŠE „ATEITI“ JAV PASITINKANT JUOZAS BAUŽYS

Rodos, nesijauti dar, kad atėjo laikas pradėti rašyti atsiminimus, bet mielas redaktorius ėmė ir prisipyrė. Sako, sėk ir būtinai parašyk apie pirmuosius „Aiteitius“ žingsnius čia, JAV. Esą tai rėšai ir su jubiliejiniu „Aiteitius“ kongresu, įvyksiančiu šią vasarą, Chicagoje.

Kai 1949 metais tremtinių stovyklos Vokietijoje pradėjo tuštėti ir buvusieji amerikiečių karo transporto laivai kas kelintą savaitę išlaipindavo New Yorko ar Bostono uostuose nemažus skaičius emigrantų, tų metų gruodžio mėnesiu pažymėtas išėjo paskutinis Vokietijoje atgaivintos „Aiteitius“ numeris. Iš viso ten buvo išleista dvylika numerių. Šiame paskutiniame numeryje redaktoriai Paulius Jurkus ir Antanas Sabaliauskas su rūpestiu rašė: „Kaip toji mūsų motulė, ir mes su liūdesiu išleidžiame seserį. Ji išvyksta ne į namus, ne į Lietuvą, o už jūrų marių, už vandenėlių. Nuliūdę esame dar ir dėl to, ar nepavargę tos rankos ir širdys, į kurių tarpą ji ateina. Todėl ji ir dreba, žengdama į laivą ir pasidarydama dar nauja pabėgėlė“. Redaktorių rūpestis tuo metu buvo suprantamas, tačiau Aukščiausiojo palaima ir visų ateitininkų darbu ir pastangomis „Aiteitis“ JAV klesti jau 31 metus.

„Aiteitius“ administracija 1951 metais Brooklyn: (iš kairės) Bronė Kulytė, dr. Antanas Škėrys, Aušra Bendorūtė.

Nuotr. V. Maželio.

New Yorke, 1949 metų lapkričio 6 d., vos vieniems metams praslinkus nuo pirmųjų tremtinių atvažiavimo, įvyko visų JAV ateitininkų suvažiavimas. Suvažiavimas vyko Aušros Vartų parapijos salėje, pačiame Manhattan, prie Holland tunelio. Išrinktos federacijos, JAV ateitininkų sąjungos (sendraugiai) ir MAS centrinės valdybos. Į pirmąją JAV MAS centro valdybą išrinkti: J. Baužinskas — pirm., V. Vygantas — vicepirm., V. Grajauskaitė, R. Somkaitė, Z. Kungys ir vėliau įsijungęs A. Sabaliauskas. MAS centro valdybai buvo pavesta priimti ir JAV persikeliančią „Aiteitį“ ir pasirūpinti jos tolimesniu likimu.

Veikti reikėjo skubiai: už mėnesio — kito pirmasis 1950 numeris turėjo pasirodyti jau JAV. Kur „Aiteitį“ leisti, kas jį redaguos, kaip su finansais? Tie klausimai užklupo naujai išrinktą centro valdybą, ateit

pavardžių, metrikoje buvo pažymėta, kad atsakomuoju redaktoriui yra Z. Kungys, leidėjų atstovas. Tai buvo Lietuvos laikų spaudos tradicija, bet nuo antro numerio atsakomuoju redaktoriaus pavadė jau nebebuvo dedama. Pirmojo 24 puslapių dydžio numerio, (trylikto iš eilės tremtyje), buvo išspausdinta 1750 egz. Prenumerata buvo nustatyta 3 doleriai metams. Administracijos našta pasiėmė jaunas inž. Viktoras Šilėnas, vėliau apsigyvenęs Lemonte, IL, dar vėliau — Erie, Pa.

MAS centro valdyba turėjo rūpestį ne vien tik „Aiteitius“ reikalais; prieš akis buvo moksleivių ateitininkų kuopų steigimas įvairiose vietovėse ir pirmosios stovyklos organizavimas. Dainavos stovyklavietės tada dar nebuvo. Reikėjo surasti stovyklai vietą, o tokiems naujokams, vos ant tris metus šiame krašte gyvantiems, tai nebuvo lengva.

MAS centro valdyba 1950 rudenį: (iš kairės) Juozas Baužinskas-Baužys, pirm., Pranas Grušauskas, kun. Tomas Žiuraitis, O.P., dvasios vadas, Vytautas Vėbeliūnas, Galina Macelytė, Vytautas Vygantas, vicepirm.

Nuotr. V. Maželio.

Reikėjo ne tik patarimų, bet ir stiprių rekomendacijų. Nebeatimenu, ar tai buvo vėlyvas ruduo, ar ankstyvas 1950 pavasaris, bet buvo šaltas ir lietingas vakaras, kai Vytautas Vygantas, Antanas Sabaliauskas ir aš padarėme vizitą prelatui Jonui Balkūnui jo parapijos klebonijoje, Maspeth. Supažindinome jį su savo projektais, pasidalinome rūpestiais ir prašėme jo pagalbos. Matyt padarėme neblogą išpūdį, nes pažadėjo visokeriopai padėti. Ir pirmoji, taigi istorinė, moksleivių ateitininkų stovykla JAV įvyko 1950 rugpjūčio pabaigoje, Chagrin Falls, netoli Clevelando.

Iki 1950 vasaros pabaigos pirmoji „Aiteitius“ redakcija išleido 6 numerius ir turėjo persivarkyti. A. Baužinskaitė ir A. Sabalis išvyko iš New Yorko pradėti studijas. Į redakciją buvo pakviestas Antanas Pocius. Kartu su K. Ambrozaičiu juodu „Aiteitį“ redagavo iki 1951 kovo mėnesio. Nuo 1950 rudens pasikeitimų įvyko ir JAS centro valdyboje: R. Somkaitė, V. Grajauskaitė ir A. Sabalis taip pat išvyko studijuoti. Jų vieton pakvietėme Galiną Macelytę, Vytautą Vėbeliūną ir Praną Grušauską. Su jais buvo pradėti pasirušimai ir antrajai moksleivių ateitininkų stovyklai Marijanapolyje.

1951 pavasarį, berods pašauktas karinėse tarnyboje, iš redakcijos pasitraukė dr. K. Ambrozaitis. Tad nuo 1951 balandžio numerio į redakciją teko įsijungti man pačiam ir joje, su trumpa pertrauka, išdirbti beveik septynerius metus. Redakcijoje pasilike Antanas Pocius buvo drausmingas ir pareigingas, nepaprastai nuosirdus ir pilnas humoro. Ilgus vakarus praleisdavome „Amerikos“ savaitraščio nedideleje, senoviškoje ir prigrūstoje spaus-tuvėje, ruošdami naujus numerius, besimokydami visokių laužymo ir kitų spaus-tuvės „gudrybių“. Tuo metu ten dirbo Danielius Averka, puikus ir nuosirdus Amerikos lietuvis, kuris nepaprastai daug mums padėdavo. Administraciją nuo 1950 rudens buvo perėmęs dr. Antanas Škėrys, padedamas Aušros Bendorūtės ir Bronės Kulytės.

1951 vasarą įvyko tam tikrų pasikeitimų. Antanas Pocius jau iš anksto buvo numatęs pasitraukti ir tęsti toliau pertrauktas studijas. O į Brooklyną atsikėlė Tėvų Pranciškonai rengsi sujungti Bostone leidžiamą „Darbininką“ su „Amerika“ ir perkelti į naujas moderniškas patalpas. Iširdome, kad į naujai perorganizuotą ir sujungtą „Darbininką“ iš Bostono su kitais redaktoriais persikelsias ir Paulius Jurkus. Apsidžiaugėme nepaprastai. Anksti pavasarį, Bostono ateitininkų šventės proga, keletas MAS CV narių nuvykome į Bostoną pasikalbėti su mielu Pauliumi. Priprašėme jį nuo rudens vėl perimti „Aiteitius“ vairą į savo rankas. Išleido „Aiteitį“ per jūras-marias, mes pasisten-gėme ją priimti ir išsaugoti, o dabar vėl su pasitikėjimu ją jam atiduodame.

Atėjo 1951 ruduo. „Aiteitius“ rugsėjo numeris išėjo jau su

LAISVĖ IR VERGIJA IPAREIGOJA KOVAI

Laisvę apibūdinti ir interpretuoti, kokį aptarimą mes duotume, jis visados bus per trumpas ir nepilnas. Jos prasmę ir esmę suprasti reikia joje gyventi, dirbti, kurti ir ją just. O jausmas yra sunkiai aprašomas ir aptariamas. Kaip amžina kova vyksta tarp gėrio ir blogio taip ji vyksta tarp laisvės šalininkų ir jos priešų, arba tarp laisvės ir vergijos. Nuo pat žmonijos pradžios visos pralietas kraujas yra, plačia prasme imant, kovoje tarp laisvės ir vergijos arba laisvės ir apribojimų.

Liepos 4 d. šventėme šio krašto laisvės ir nepriklausomybės paskelbimo dieną. Ta laisvė taip pat buvo iškovota krauju.

Gyvendami šiame krašte, jame dirbdami ir laisvėmis naudodamiesi, privalome neužmiršti ir savo tautos likimo. Pirmasis „Aiteitius“ redaktorius prof. Pranas Dovydaitis ir vienas iš pirmųjų ateitininkijos organizatorių K. Bizauskas mūsų tautos paver-gėjų buvo sušaudyti todėl, kad jie pasirašė mūsų tautos nepriklausomybės aktą ir dirbo jos laisvei išlaikyti ir kultūrai ugdyti. Nemažai jaunų ateitininkų žuvo už Lietuvos laisvės kovos frontuose. Taip pat jų nemažai žuvo beviltiškose partizanų kovose Lietuvos miškuose.

Kova vyko, vyksta ir vyks. Mes nesame ir negalime likti nuosalyje. Kova yra globalinė ir mes esame tos kovos dalyviai. Kovos frontai platus ir komplikuoti. Ateitininkijai gimstant, jie buvo vienkiai, šiandien jau kitoki. Juos panagrinioti, paanalizuoti, susikoncentruoti ir suglausti gretas ateitininkija susirenka į savo kongresą Chicagoje, rugsėjo mėn. pradžioje.

Kongreso pasiekimas priklausys nuo mūsų, kiek mes jame dalyvausime, kiek pasirošime ir kiek savo aukta prisidėsime jo paruošimui.

Aukos siunčiamos: B. Polikaitis, 7218 S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629. Čekį rašyti: „Federation Aiteitis“. Galima nusirašyti nuo federalinių mokesčių.

Dr. Juozas Meškauskas, „Aiteitius“ kongreso Finansinio vairo pirmininkas

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Pagal Lietuvų katalikų religinės šalpos 1981 m. kalendorių, Chicago ateitininkams yra paskirta liepos 11 d. melstis už persekiojamą

tokia redakcijos sudėtis: vyr. red. Paulius Jurkus, Danutė Aleksandravičiūtė, Juozas Baužys, Galina Macelytė, Antanas Mažiulis. Išėjo jau naujoje „Darbininko“ spaus-tuvėje, 680 Bushwick Ave., Brooklyn. Apie tolimesnes „Aiteitius“ dienas Paulius jau rašė. Suradęs progą, bandysiu ir aš prisiminti savo asmeniškų išpūdžių iš to malonaus laikotarpio, gal kai nors ir naujo atsiradamas.

Lietuvos Bažnyčią ir kenčiančią bei kovojančią lietuvių tautą.

Sibire kalinama Nijolė Sadūnaitė rašė: „Vienintelė man būtiniausia ir reikalingiausia parama, tai malda ir auka. Esu be galo dėkinga už atmintį maldoje!“

Visi Chicago ir apylinkių ateitininkai — jaunučiai, jauniai, moksleiviai, studentai ir sendraugiai — yra prašomi tą dieną skirti maldai ir aukai už persekiojamus, kenčiančius, kalinamus ir kovojančius lietuvius.

STOVYKLA, KURIOS CENTRE KONGRESAS

Šimetinė moksleivių ateitininkų stovykla Dainavoje ruošinama su dideliu dėmesiu besitartinančiam „Aiteitius“ jubiliejiniam kongresui. Stovyklai ruošti daug darbo įdėjo MAS pirmininkė Rasa Šoliūnaitė ir stovyklos komentantas Saulius Čyvas. Kongreso programos vedėja stovykloje yra Nijolė Balčiūnienė. Tarp diskusinių būrelių veikia du Ateitininkų kongreso būreliai. Jiems vadovauja Nijolė Balčiūnienė ir Saulius Čyvas.

Kongreso programa daugiausia vyksta diskusiniuose ir užsiėmimų būreliuose. Tačiau, be to, buvo pakviesti kalbėtojai specialioms temoms, susijusioms su kongrese svarstomomis veiklos gairėmis: „Aiteitius“ vyr. redaktorius kun. dr. Kęstutis Trimakas, Vytautas Kliorys ir Linas Kojelis. Kun. Trimakas MAS suvažiavimo metu birželio 27 d. kalbėjo apie „Aiteitį“ ir moksleivių ryšį su ja, o taip pat vadovavo pokalbiui apie moksleivių ateitininkų veiklos problemas. Vytautas Kliorys gvildeno temą „Moksleivių uždaviniai savo organizacijai“, o Linas Kojelis — „Moksleivių ryšys su Lietuva“. Liepos 2 d. „Aiteitius“ vakaras buvo lyg visos stovyklos idėjinės programos kulminacija. Jame suvestos išvados dėl veiklos gairių.

Šios stovyklos išvados bus pateiktos Kongreso metu. Panašiai kongrese išvados bus pateiktos ir iš kitų moksleivių stovyklų, iš Wasagos ir Neringos.

„ATEITIS“ JAUNIMO KONKURSAUS

Kasmet yra skelbiamas „Aiteitius“ jaunimo (iki 30 m. amžiaus) konkursas. Premijuojami visi „Aiteitius“ redakcijai atsiųsti eilėraščiai, rašiniai, novelės, straipsniai, iliustracijos, fotografijos ir interviu pokalbiai.

Šimet premijos bus įteiktos „Aiteitius“ jubiliejinio kongreso metu, rugsėjo 5 d. „Aiteitius“ vakare. Konkursas terminas — rugpjūčio 1 d. „Aiteitius“ redakcija kūriniui turi pasiekti iki rugpjūčio 1 d. (imtinai), kad būtų vertinami 1980-1981 m. „Aiteitius“ konkurse. Redakcijos adresas: Aiteitis, c.o. K. Trimakas, 850 Des Plaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL 60130.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00	
Savaitinis	\$28.00 \$17.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti saugo nuolat. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nesaugo. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Maža vertas žmogus nevertas.

J. Baltrušaitis

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisės advokatai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

JURGIS JANKUS

Anapus Rytų Jaus

296 pusl. Išeidė ATEITIS 1978. Spaudė „DRAUGO“ spaustuve. Ap-lankas autoriaus. Kaina su paustu-timu \$7.73.

III. gyv. pridėda 5% valstijos mokesčių.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4 šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GĀ 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Isteigis ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2639 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDINIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad. antrad. ketv. ir penktad. 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2456 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 val. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 val. ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

NAUDINGA PATARIMA
JOYVENDINK —
SVEIKESNIS BŪSI

KĄ IŠ JŲ PARSIVĖŠ

Pokalbyje su jaunais tėvais prieš kelis metus išėjo toks klausimas: „Ką mūsų vaikai parsivės iš stovyklos? Tik truputį naujų lietuviškų žodžių, truputį dainų ir naujų išdėkavimo būdų? Beveik tą patį klausimą teko išgirsti ir ši pavasari, kalbant apie vasaros stovyklas su jaunais tėvais, kurie anuo metu patys dar stovyklavo. Bet atsakymas tegalėjo ir dabar tegali būti — jaunimo pabėdavimas platesniame susibūrimo, užsiėmimų ir pramogų, lietuvių kalbos patobulinimas ir bent dalinis susigvenimas su tos pačios tautos ir to paties amžiaus jaunimais, prižiūrimais ir mokomais vyresniųjų.

Nei vasaros stovyklos, nei mokyklos stebuklų negali padaryti vaikų amžiuje, kad jie iš karto taptų subrendusiais savo tautos nariais. Tautinio auklėjimo reikia ne tik vasaros stovyklose ir žiemos mokyklose, bet taip pat ir šeimoje, organizacijose, didesniuose ar mažesniuose sambūriuose, kur tik jaunimas gali susitikti su jaunimu. Ir jei tai gali padaryti kartu su vyresniaisiais, kiti namie yra bent vieno jų tėvas ar motina ar abu kartu, jau yra tautinis auklėjimas, nors jaunimas ir kalbėsis abiem kalbomis iš karto. Pati draugystė, susitikimas ir retkarčiais pasikeitimai rūpinimais klausimais savo namų kalba daro teigiamą įtaką ateities gyvenimui ir stiprina ryšius savų su savaisiais.

Jaunimo stovyklos — skautų ar ateitininkų — yra patobulinimas šeimoms gyvenimui, sustiprinta mokykla, sandraugos praplėtimas, bendrų reikalų sprendimas ir bent tiems sprendimams priemonių ieškojimas. Stovykla, kur yra pakankama pedagoginė sistema, apgalvota programa ir laiko išnaudojimas, yra ypač gera, kad čia savaime, be jokios prievartos ugdomas tautinis sąmoningumas ir gimsta jaunulyje tautinė dvasia. Tai ir yra pirmasis tikslas — ne tik poilsauti, bet ir duoti kai ką naujo, ką jaunuolis galėtų su pasididžiavimu iš stovyklos parsivežti.

Tiek Liet. Kat. federacijos stovyklavietė Dainava, tiek Skautų sąjungos Rako stovykla šiemet jau švenčia sidabrinę gyvavimo sukaktį. Savomis jėgomis sukurtos, savomis pastangomis išlaikomos, savųjų vadovaujamoms, jos pasiekė gražių rezultatų savo vidaus patobulinimais ir savo siekiams tikslais. Prie jų galėtų būti priskirtos ir jaunesnės stovyklos, kaip Ramiojo vandenyno pakraštys ar Maine prie Atlanto, bet jos yra siauresnės apimties ir patogios tik savos apylinkės jaunimui. Dėl to jau pats stovyklų tobulėjimas per tuos dvidešimt penkerius metus yra pavizdys jauniems tėvams, kurie patys anksčiau yra praeję šių stovyklų gyvenimą, ir šio meto jų vaikams, kurie turi parsivežti iš stovyklos tą patį, ką anuomet parsivežė, nors ir sunkesnėmis sąlygomis, jaunieji tėvai.

Šį savaitgalį visa Skautų sąjunga ar bent dalis jos jaunimo ir vyresnieji kaip vadovai pradeda poras savaitės stovyklavimą — gyvenimą gamtoje ir poilsį be miesto triukšmo. Ateitininkai moksleiviai ir jaunučiai savo stovyklas jau baigė ir užleido

vietas kitiems. Bet ir jų bent dalis parsivežė truputį daugiau ideologinio supratimo, truputį daugiau kalbos ir tautinės sąmonės, kiek jos gali tilpti jaunoje galvoje ir širdyje. Jei kuris jų iš pasiilgo lepinančių miesto patogumų, pasiilgo draugų ar tėvų, tai tik naujos patirties įsigijimas, nes ir jų gyvenimas nebus tik šiltais išskotais, pro kuriuos nepralįstų aštrių spyglių.

Svarbiausia, stovyklos suteikia ne tik patirties, bet ugdo ir atsparumą, pakančiam vienas kito charakterio skirtumams, parodo gyvenimą, koks jis iš tikrųjų yra, nors jaunos galvos dar tai ir nevisuomet supranta. Gerai apgalvotos ir paruoštos stovyklavimo programos, kurios per dvidešimt penkerius metus vis tobulinamos, šandien jauniems stovyklautojams jau yra gyvenimo tikrovės mokykla, paruošianti jaunimą skautiškai, ateitininkai, tautiškai ir ideologiškai patiam save nagrinėti ir savyje ieškoti teigiamų savybių.

Kad yra lietuvių kalbos kursai, vedami Jaunimo sąjungos Ryšių centro, o šiemet buvo ir Skautų sąjungos, kad yra mažių būrelių, nagrinėjančių tautinius klausimus, gilinančių ideologinę sąmonę, tai stovyklų išdava. Jos kai kuriuos jaunuolius paskatino nestoti pusiaukelėje, nesitenkinti tik stovyklose įsigytomis žiniomis. Jie patys panorio tobulėti, pasiekti galimai geresnį tautinį susipratimą, nors ir gyvenant bei dirbant svetimoje aplinkoje. Ne visi išgyvena tą patį džiaugsmą ar sukrėtimą, skaitydami literatūrinį kūrinių. Ne visi vienodomis nuotakomis grįžta ir iš stovyklų su tuo patiu turtu. Visur tik dalis, ir tai gal net mažesnioji dalis, nori savyje surasti ne tik kilmės šaknis, bet ir iš tautos glūdumų ateinančius įsitikinimus, charakterio bruožus, tautinius įsipareigojimus.

Ateitininkų ar skautų stovyklos yra tik priemonė jaunimą įdąiginti lietuviškame podirvyje, kad jis jo vėliau ilgėtųsi. Nostalgiją pergyvena palikęs pirmą kartą tėviškę, juo labiau tėvynę. Dvasinę nostalgiją jaučia su lietuvišku kamieniu suaugęs, ypač stovyklos bendruomeniniu gyvenimu pagyvenęs jaunuolis, kai jis darbo sąlygų yra priverstas apsigyventi visai svetimoje aplinkoje, kur neranda nei sau artimų žmonių, nei gali pats save atskleisti kitiems. Ta nostalgija po kelerių metų, gal ir po dešimtmečio vėl daugelį atveda prie savųjų bent tame amžiaus laikotarpyje, kai jis tampa jau savarankišku žmogumi, galinčiu pasirinkti darbą ir vietą. Šią dvasinę nostalgiją — ilgėsį savųjų kaip tik pasėja stovyklų gyvenimas, neskaitant kitų gyvenimo ar bent siekiamų tikslų.

Išlydint lietuvišką jaunimą į stovyklas ar jį sutinkant iš ten grįžtant, ar jei tik pasveikinti ar palinkėti, kad stovyklos daugiau užimtų vasaros laiko, daugiau suteiktų dvasinio poilsio ir daugiau jaunimo grįžtų su stipresniais tautiniais įsitikinimais. Iš stovyklų to ir laukiamo. O jaunimas tikrai parsiveža naujos patirties, tobulinančios jo gyvenimą ar saugojančios nuo masės įtakos miestų susigrūdime.

Pr. Gr.

Kiekvienas žmogus sukuria savo asmens didumą. Neužaugos pasilikęs neužaugomis, nors jie ir ant Alpių sėdėtų.

A. Kotzebue

JUGOSLAVIJA — METAI BE TITO

(Tęsinys)

Ne tik tie vyskupai, kunigai ir tikintieji katalikai, bet ir visa viešoji Jugoslavijos opinija, ypač Kroatijoje, buvo pritrenkti ne tiek Blaževič „Atsiminimais“, kiek jo tiesioginiu Sv. Sosto puolimu, tiek kardinolo Šeper, arkivyskupo Kuharič ir aplamai visos Bažnyčios Kroatijoje.

Kaip tik tomis dienomis Zagrebe vyko teologinė-pastoralinė savaitė kunigams ir vienuoliams, kurią suorganizavo Zagrebo teologijos fakultetas. Joje, kuriai ruošėsi daugiau 20 metų, dalyvavo daugiau 800 kunigų ir vienuolių, iš visų Jugoslavijos dalių. Dalyvavo taip pat keli vyskupai ir misionieriai, dirbantieji tarp kroatų įvairiuose Vakarų Europos kraštuose: Šveicarijoje, Vakarų Vokietijoje, Austrijoje. Savaitėje dalyvavo tautinis kroatų migracijos direktorius ir vyskupų konferencijos sekretorius kroatų pastoracijai užsienyje mons. Vladimir Stanković. Baigiant savaitės darbus ir diskusijas, 1981 m. sausio 30 d. mons. Stanković perskaitė pareiškimą, kuri tą pačią dieną paskelbė kroatų katalikų žinių agentūra AKSA, o ateinančią dieną Vatikano radijo kroatų sekcija ir vasario 8 d. išspausdino dvisavaitinis kroatų katalikų laikraštis „Glas Koncila“.

Kard. Stepinač mirties 21 metinių išvakarėse vasario 9 d., kardinolas Šeper per Vatikano radiją kroatų sekcijoje pasakė kalbą gindamas Stepinač. Jo kalbą pakartojo tiek AKSA, tiek ir Zagrebo arkivyskupijos biuletenis. Minint metines vasario 10 d. Zagrebo katedroje arkiv. Kuharič dalyvavo pamaldose, kuriose sv. Mišias koncelebravo septyni vyskupai ir apie 200 kunigų. Jose dalyvavo apie 7000 tikinčiųjų, nors tai buvo darbo diena. Arkiv. Kuharič pasakė ilgą pamokslą, kuriame faktai įrodinėjo kard. Stepinač daromų priekaištų neteisėtumą ir melagingumą. Jo pamokslas taip pat buvo paskelbtas AKSA, Zagrebo arkivyskupijos biuletenyje ir dalinai perduotas per Vatikano radiją. Laikraštis „Glas Koncila“, kuris turi 110,000 skaitytojų, nenorėdamas būti uždarytu, kard. Šeper pareiškimo ir arkiv. Kuharič pamokslą nespausdino.

Vasario mėn. gale ir kovo mėn. pradžioje komunistinė Jugoslavijos spauda išvytė akciją, kurioje pritarė Blaževič mestiems katalikų Bažnyčiai kaltinimams. Pvz., Jure Bilič, Kroatijos respublikos parlamento pirmininkas, labai neigiamai atsiliepė apie visą katalikų Bažnyčią Kroatijoje. Kroatijos ministras pirmininkas Uzelac pagrasino Bažnyčiai sankcijomis, o Zagrebo radijo ir televizijos generalinis direktorius ilgai pokalbyje kietais žodžiais puolė arkiv. Kuharič, episkopato dalį ir artimuosius jų bendradarbius. Tuo tarpu ir valstybinė Kroatijos bei Serbijos spauda keletą savaičių citavo Blaževič pasakė kalbą gindamas Stepinač.

mus ir įvairiais straipsniais dar labiau kurstė Bažnyčios ir jos vadovų puolimus.

Netylėjo ir katalikai. Pasipylė pareiškimai solidarumo su kard. Šeper ir arkiv. Kuharič. Paskiri kunigai, jų grupės, dekanatai, pastoracinės tarybos siuntė užuojautos telegramus ir laiškus. Kroatai kunigai, dirbantieji pastoracijų darbą tarp kroatų užsienyje taip pat prie tos solidarumo akcijos prisidėjo.

Pagaliau visi Jugoslavijos vyskupai (apie 30), susirinkę balandžio mėn. Zagrebe, paskelbė pareiškimą, kurį gegužės mėn. 17 d. išspausdino „Glas Koncila“, kuriame išdėstė vyskupų užimtąją liniją visoje toje polemikoje. Vyskupų pareiškimo tonas yra gana ramus: pareiškima, kad vyskupai yra linkę ir atvirą ir konstruktyvų dialogą. Buvo manyta, kad vyskupų pareiškimas bus galas kovai Bažnyčios su valstybe. Tačiau gegužės mėn. gale Jugoslavijos kompartijos centro komiteto sekretorius Milutin Baltič kietai puolė vyskupų pareiškimą. Valstybinė spauda ypač Belgrade, tuoj prisijungė prie Baltič puolimų. Taip iki šios dienos polemika tęsiasi ir didina įtampą.

Bažnyčios ir valstybės susikirtimas, prasidėjęs Kroatijoje, įgauna tokią pat pobūdį visoje Jugoslavijos teritorijoje. Jugoslavijos episkopato oficialus nusistatymas, ypač Kroatijoje, yra nuoširdus bandymas pašalinti atsiradusį trintį tarp Bažnyčios ir

mus ir įvairiais straipsniais dar labiau kurstė Bažnyčios ir jos vadovų puolimus.

Netylėjo ir katalikai. Pasipylė pareiškimai solidarumo su kard. Šeper ir arkiv. Kuharič. Paskiri kunigai, jų grupės, dekanatai, pastoracinės tarybos siuntė užuojautos telegramus ir laiškus. Kroatai kunigai, dirbantieji pastoracijų darbą tarp kroatų užsienyje taip pat prie tos solidarumo akcijos prisidėjo.

Pagaliau visi Jugoslavijos vyskupai (apie 30), susirinkę balandžio mėn. Zagrebe, paskelbė pareiškimą, kurį gegužės mėn. 17 d. išspausdino „Glas Koncila“, kuriame išdėstė vyskupų užimtąją liniją visoje toje polemikoje. Vyskupų pareiškimo tonas yra gana ramus: pareiškima, kad vyskupai yra linkę ir atvirą ir konstruktyvų dialogą. Buvo manyta, kad vyskupų pareiškimas bus galas kovai Bažnyčios su valstybe. Tačiau gegužės mėn. gale Jugoslavijos kompartijos centro komiteto sekretorius Milutin Baltič kietai puolė vyskupų pareiškimą. Valstybinė spauda ypač Belgrade, tuoj prisijungė prie Baltič puolimų. Taip iki šios dienos polemika tęsiasi ir didina įtampą.

Bažnyčios ir valstybės susikirtimas, prasidėjęs Kroatijoje, įgauna tokią pat pobūdį visoje Jugoslavijos teritorijoje. Jugoslavijos episkopato oficialus nusistatymas, ypač Kroatijoje, yra nuoširdus bandymas pašalinti atsiradusį trintį tarp Bažnyčios ir

Naujoji Marijonų vienuolijos Sv. Kazimiero provincijos vadovybė, perėmusi vadovauti vienuolijos darbams. Iš kairės: tarėjas kun. Stasys Saplis, tarėjas kun. Vincas Parulis, provinciolas kun. Viktoras

Rimšelis, viceprovinciolas kun. Antanas Micūnas, tarėjas kun. Pranas Garša ir ekonomas-izdininkas kun. Petras Cibulskis.

Nuotr. J. Duobos

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖLYDYJE

KALBA DOKUMENTAI

L. KERULIS

8 Laikau savo pareigą pranešti apie šį SSRS Vyriausybės padarytą flagrantinę tarptautinės teisės pažeidimą ir, kaip laisvos ir nepriklausomos Lietuvos Atstovas Prancūzijoje, prašau Prancūzijos Vyriausybę, kuri Lietuvos valstybę pripažino de jure ir su kuria Lietuva visuomet palaikė nuosirdžiausius ir draugiškiausius santykius, nepripažinti šio SSRS akto, kuriuo užvaldomas mano kraštas.

Reikšdamas savo tvirtą viltį, kad Prancūzijos Vyriausybė ir toliau pripažins lietuvių tautai teisę gyventi laisvai ir nepriklausomai, prašau Jus, Pone Ministeri, malonėti priimti mano labai aukštos pagarbos ir nuosirdumo patikinimus.

pasir. P. Klimas
Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Igaliojtas Ministras.

(Pasiuntinys P. Klimas tokio pat turinio notą pasiuntė ir Portugalijos vyriausybei.)

Kaip matome, Lietuvos pasiuntiniai savo protesto notomis skubiai painformavo užsienio valstybių vyriausybes apie Sov. Rusijos įvykdytą agresiją, apie visas tar Lietuvos ir Sov. Rusijos pasirašytas ir jos sulaužytas sutartis ir apie įvykdytą Lietuvos okupaciją. Tomis notomis mūsų pasiuntiniai atskleidė visą Sov. Rusijos įvykdytą klastą ir propagandos melą apie „Lietuvos savanorišką įsijungimą į SSRS“.

Mūsų pasiuntinių protesto telegramos ir laiškai į Kauną

Lietuvos pasiuntiniai ryžtingai ir skubiai reagavę prieš Lietuvos pavergimą savo pareikštais

griežtais protestais užsienio valstybių vyriausybėms prie kurių jie buvo akredituoti, taip pat siuntė protesto telegramas ir į Kauną iš okupantų rusų malonės J. Paleckio sudarytai vyriausybei.

K. Škirpos protestai

Protesto telegrama prieš Liaudies seimo nutarimą:

Užsienin Kaunas
Dabartinį seimą, kaip išrinktą po svetima militarine okupacija ir svetimos valdžios priespauda, užslopinant kitokios negu komunistinės partijos nuomonės reikimą, skaitau nekompetentingu reikšti bet kurio klausimu mūsų tautos tikrąją valią. Protestuoju prieš jo padarytus liepos 21 dieną nutarimus įvesti Lietuvoje sovietų santvarką ir Lietuvą įjungti į Sovietų Rusijos sąstatą, tuomi panaikinant Lietuvos valstybinę nepriklausomybę. Sakytų nutarimus, kaip nekompetentingo organo priimtus, priešingus esamai konstitucijai ir mūsų tautos ir valstybės interesams, skaitau neteisėtais, mūsų tautai, mūsų valstybei ir man, kaip teisėtam Nepriklausomos Lietuvos atstovui, neprivaldomais.

Škirpa 4007 1940.VII.22.

Už šią telegramą Dekanazovo pastatytoji Lietuvos vyriausybė 1940 m. liepos 23 d. atėmė K. Škirpą Lietuvos pilietybę, bet užmiršo pašalinti iš pasiuntinio pareigų, tai ji padarė liepos 25 d. K. Škirpa pasiuntė antrą protesto telegramą tokio turinio:

Užsienin Kaunas.
Jūsų 409. Sava telegrama 4007 pareiškiau protestą prieš komunistinio seimo išdaviškų liepos 21 d. nutarimus. Kaip pilnateisės Lietuvos pilietis, pirmasis mūsų kariuomenės kūrėjas-savanoris, aukojis už Lietuvos Nepriklausomybę, aš tam turėjau pilnos teisės ir moralinio pagrindo. Jūsų telegrama 409 ir pasiuntimas Maskvoni delegacijos išsižadėti Lietuvos Nepriklausomybės parodo, kad

Rimties valandėlei

BAŽNYČIOS PASLAPTIS

Kristus, steigdamas Bažnyčią ir norėdamas sukurti naują Dievo tautą, sutiko daug kliūčių. Didėsnė dalis tautos nenorėjo jį tikėti, pasiduoti Dievo valiai, dargi patį naujos karalystės skelbimą prikalė prie kryžiaus. Tačiau, nužudydami Kristų, nepajėgė sukludyti dieviškojo išganymo plano. Dievas vykdė savo valią, siekia savo tikslo, nepaisydamas žmonių pasipriešinimo. Kristus vykdė Dievo valią iki mirties ant kryžiaus. Tai buvo atpirkimas visos žmonijos, nes Kristus, tapdamas žmogumi, tapo visos žmonijos atstovu.

Šiandien kiekvienas krikščionis yra dvasiškai gyvas dėl Kristaus mirties. Taip ir Bažnyčia, ta Dievo tautą valstybės, siekiant „nuoširdaus, atviro ir laisvo dialogo“. Tačiau atrodo, kad tas dialogas dabartinės sąlygos yra neįmanomas, kada katalikų Bažnyčia ir jos vadai kaltinami ne tik dėl praeities, bet ir dabarties „nusikaltimų“. Minėtame Jakov Blaževič pranešime pabaigai sakoma:

„Kriminaliniai nusikaltimai Stepinač ir jo sebrų iš naujo vykdomi mūsų krašte ir organizuojamos teroristų gaujos, kurios nori sunaikinti mūsų pergalę ir nužudyti mūsų daugelį. Jie savo pastoraciniams laiškais bendrauja su savo sąjungininkais užsienyje. Esą sąjungininkai turi įsikisti, kaip Graikijoje. Jie duoda ir duos ideologinę ir politinę bazę kontrrevoliucijai. Jiems kraujo dar negana. Bet Jugoslavija, Kroatija nėra Graikija. Mūsų revoliucijos jėga viršija viską. Cicerono žodžiai: „Quousque tandem abutere Catilina patientia nostra?“ — įspėja mūsų tautą, kad turime užsispyrusi, pasislerusį ir veidmainišką priešą“.

Sis netikėtas Bažnyčios puolimas Jugoslavijoje rodo, kad atgyja stalinizmo laikai. Jugoslavijos, ypač Kroatijos Bažnyčia vėl pavojuje susilaukti areštų, teismų, trėmimų, žudymų. Juk Maskva negali pakęsti, kad kur nors komunistiniame krašte Bažnyčia turėtų bent minimalines laisvės ir galėtų priešintis komunizmo skleidžiamam ateizmui. Kai to nepavyko siekti Tito laikais, tai bando dabar, kada Tito įpėdiniai yra silpnesni ir ne vienas jų orientuojasi daugiau į Maskvą negu į Vakarus.

Kristaus mirtimi, prisikėlimu ir įžengimu pas Tėvą baigėsi jo istorinis šiame pasaulyje buvimas. Tačiau tuo nesibaigė jo veikimas. Jis norėjo atpirkti visus visų laikų žmones. Kristus šandien yra savo įsteigtoje Bažnyčioje. Bažnyčia yra mūsų laikų Kristus.

Pakrikštytieji krikščionys, kaip aiškina šv. Paulius, sudaro su Kristumi vieną kūną, kurio galva yra pats Kristus. Jis palaiko visų to kūno narių vienybę, ugdo ją savo dieviškąja gyvybe. Šv. Paulius aiškiai sako: „Jis yra Kūno — Bažnyčios galva“ (Kol.1,18). „Iš jo visos kūnas suderintas ir stipriai sujungtas įvairiais ryšiais“ (Ef.4,15). Bažnyčios nariai yra savo tarpe sujungti ir surišti, kaip žmogiško kūno nariai, ir gali tobulėti, augti tikrai organiškose vieny-

(Nukelta į 4 psl.)

dabartinė Ministrų Taryba solidarizuoja su sakytais Seimo nutarimais. Protestuoju prieš tokią jos laikyseną kaip neabejotiną krašto išdavimą ir skaitau, kad tuo pačiu dabartinė Ministrų Taryba nustoja mandato veikti nepriklausomos Lietuvos vardu. Todėl jos nutarimai atleisti mane iš Nepriklausomos Lietuvos Atstovo pareigų ir akipleišką atėmimą iš manęs Lietuvos pilietybės skaitau neteisėtais aktais ir todėl neturintiais jokios juridinės galios.

Škirpa. 1940.VII.26 d.
Po to, pasiuntinys K. Škirpa su okupantų rusų pastatytąja vyriausybe santykius nutraukė ir į visus isakymus perduoti pasiuntinybės archyvus ir turta rusams bei aplieisti pasiuntinybės rūmus nekėpė jokio dėmesio. Tik kai dėl Lietuvos pasiuntinybės rūmų Berlyne kilo konfliktas su rusų ambasada, pasiuntinys K. Škirpa pasiuntė „Eltai“ į Kauną tokio turinio telegramą:

„Eltai“. Kaunas.
J. Glovacko telegramas likviduoti Pasiuntinybę, perduoti jos turtą ir archyvą rusams, pranešu Lietuvos visuomenės žiniai: rugpjūčio 9 d. Rusų Ambasados I Patarėjas Tichomirov su Žuravliov, atvykę į Lietuvos Pasiuntinybę, norėjo ją perimti iš Kuzminko. Šiam nurodžius, jog kreiptųsi į mane, kaip Pasiuntinybės Sefą, Rusai išsinešė. Rugpjūčio 10 d. po pietų Rusų Ambasada telefonu ieškojo mano bendradarbių tarpe kito asmens, kuris imtųsi išdavių rolių užleisti Pasiuntinybės rusams, bet tokio nesurado. Sekmadienį, rugp. 11 d. 9 val. ryto penki vyrai, priešakyje su Tichomirovu, atvykę Sovietų Ambasados automobiliu, bandė įsibrauti Pasiuntinybės įėjimą. Įsibraičius duris durų jiems neatidaryti, o kambarinė Balsaitytė užrakino geležinius vartus, palikdama okupantus stovėti gatvėje. Tegyvuoja Nepriklausoma ir laisva Lietuva. Šalin rusų okupantai ir mūšišiai Lietuvos išdavikai.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

DAINA IR ŠOKIS KALIFORNIJOS UNIVERSITETE

Praėjusiais metais kompozitorė Giedra Gudauskienė buvo pakviesta į UCLA (Kalifornijos universitetą) supažindinti su lietuvių liaudies motyvais pagrįsta savo kūryba. Po pirmojo pasisekusio pasirodymo, šimet šio universiteto moterų choro vadovo dr. R. Tusler kviečiama, ji sutiko paruošti lietuvių dainų pyne. Programa gegužės 18 d. muzikos departamento salėje atliko universiteto mergaičių choras. Ta pačia proga LB „Spindulio“ jaunimo ansamblio šokėjų grupė, vadovaujama D. Razutytės-Varnienės, atliko keletą charakteringų liaudies šokių, įterpiant juos tarp dainų.

Taip pat paminėtina, kad ten pat gegužės 22 d. su dideliu pasisekimu koncertavo lietuvių visuomenei gerai pažįstama jauna solistė Vita Polikaitytė, treči metai studijuojanti muziką bei dainavimą UCLA.

Labai malonu, kad mūsų menininkės, pademonstruodamos lietuviškas dainas ir šokius, amerikiečių publiką supažindino su lietuvių tauta ir jos turtinga liaudies kūryba. Ypač dėmesio verta komp. G. Gudauskienė, kuri jau daug kartų amerikiečių visuomenei atskleidžia lietuvių kultūros vertybes.

Rita Bureikaitė

BRUNO MARKAITIS METROMEDIA TELEVIZIJOJE

Birželio 13 d. Metromedia televizijos tinkle, Los Angeles KTTV stotyje, „Speak out“ programos pusvalandis buvo pažvestas kompozitoriumi Bruno Markaitiu ir jo muzikai. Programos vedėja Mary Dorr kalbėjosi su kompozitoriumi apie jo kūrybą — tiek religinę, tiek pasaulinę — atkreipdama dėmesį į didesnius jo kūrinius, lietuvių tarpe daugiausia negirdėtus, kuriuos komp. Markaitis dažniausiai ir dirigavo.

Programoje buvo pagrota pora ištraukų iš jo instrumentinės muzikos ir viena dalis iš „Community Mass“ kūrinio, specialiai parašyto ir išpildyto Carnegie Hall koncerte, New Yorke, pačiam kompozitoriui diriguojant.

Buvo taip pat parodyta skaidrių iš Markaitio multimedia oratorijos „100 Suns“, parašytos Chicagos Loyola universiteto šimtmečiui paminėti; iš dviejų šokių — „Saulių šokis“ ir „Žvakių šokis“, išpildytų Chicagos WTTW televizijos programoje; iš programos apie kompozitorius ir jo muziką Baltimorės Westinghouse televizijos stotyje ir ABC-TV „Close up“ programoje.

Mary Dorr teiravosi apie komp. Markaitio kūrinį, vardu „Destination: Galaxy“, kuriame Lorne Greene, žinomas filmų ir televizijos (ypač

„Bonanza“) aktorius, išpildo naratoriaus vaidmenį. Programos vedėja pareiškė viltį, kad gal Bruno Markaitis ir Lorne Greene galės kartu pasirodyti jos programoje netolimoje ateityje.

Metromedia televizijos tinklas turi savo stotį daugelyje Amerikos didmiesčių. Ši programa, kaip viena iš idomusių, buvo atrinkta pakartotiniam parodymui.

J. Kp.

SANTA MONIKOS APYLINKĖJE

Santa Monikos bažnyčioje birželio 14 d. Lietuvių Bendruomenės apylinkės naujos valdybos iniciatyva buvo užprasytos šv. Mišios už prieš 40 metų Sibiran ištremtuosius lietuvius. Su ta „Lietuvos tragedija“ šios didelės parapijos katalikus išsamiai supažindino parapijos biuletenis. Pats parapijos klebonas mišių metu ir per pamokslą priminė lietuvių tautos genocidą ir kvietė visus dalyvius pasimelsti už persekiojamus lietuvius. Mišių metu buvusi Lietuvos operos solistė Alodija Dičiūtė-Trečiokienė pagiedojo keletą giesmių lotynų ir lietuvių kalbomis.

Po pamaldų, arti 100 lietuvių susibūrė prie bažnyčios esančiame Linkolno parkelyje dalinosi išpužiais, kaip amerikiečiai, kartu su lietuvišiais, meldėsi už mūsų persekiojamus brolius tėvynėje ir ištremimus. Apylinkės pirmininkas išdalino LB Socialinių reikalų tarybos surašinėjimo anketas, prašydamas jas tvarkingai užpildyti.

Los Angeles ir apylinkės pabaltiečiai — lietuviai, latviai ir estai jau kelinti metai birželio mėnesį mini kartu pameičiui vis kitos tautybės namuose. Šimet toks sudėtinis trėmimų minėjimas buvo organizuojamas latvių — jų namuose Los Angeles mieste. Nemažas santamonikiečių lietuvių būrys po pamaldų nuskubėjo į latvių namus pabaltiečių išvežimų minėjimą.

als

BAIGĖ MOKSLĄ

Tamara Mačiulytė š.m. birželio mėn. baigė Kalifornijos universitetą Berkeley, įsigydamą bakalaurą laipsnį ekonomikos ir politinių mokslų srityse. Priklausė keletai mokslo garbės draugijų, Honor Students Society, Mortar Board ir šiais metais buvo išrinkta į Phi Beta Kappa. Rudenį Tamara pradės dirbti Santa Monikos Crocker Narijnal banke kredito analiste. Tamara reikės studentiškojo veikloje; priklausė Alpha Chi sorority, kur buvo stipendijų fondo pirmininke; priklausė politinių mokslų draugijai ir buvo ekonomikos studentų organizacijos profesorių-studentų tarpininkė. Nors buvo užsiėmusi studijomis ir universiteto veikla, Tamara visada

Prel. J. Kučingis, šv. Kazimiero parapijos klebonas Los Angeles, Calif., su menininkais, atlikusiais programą parapijos 40 metų sukakties šventėje. Iš kairės: pianistė R. Apeikytė, solistė Gina Čapkauskienė, prel. J. Kučingis, akt. Rūta Lee-Kilmonytė ir solistas R. Strimaitis.

Nuotr. A. Gulbinsko

ištikimai dalyvavo tautinių šokių grupėje „Vakarų vakarai“, kuriai priklausė nuo 1973 m. Su šia grupe vyko į paskutines dvi šokių šventes. Tamaros tėveliai, Antanas ir Janina Mačiuliai užaugino dukrą lietuviškoje dvasioje. Tamera gerai kalba lietuviškai. Nors San Francisco apylinkėse Liet. Jaunimo sąjungos skyriaus nėra, vyko į 1979 m. Jaunimo kongresą Europoje.

Tamara Mačiulytė.

Vilija Mickevičiūtė.

Vilija Mickevičiūtė, Adomo ir Evelinos Mickevičių dukterė, šią vasarą baigė Mills gimnaziją, Millbrae, Calif. Rudenį pradės tarptautinės prekybos ir prancūzų kalbos studijas Kalifornijos universitete, Santa Barbara. Vilija gimė Evanstone, Ill., bet neilgai gyveno JAV. Šeima, ryšium su tėvelio darbu,

ship Federation, ji yra gabi pianistė. Nors šeima daug metų gyveno toli nuo lietuvių ir Vilija neturėjo progos lankyti liuanistinės mokyklos, ji gražiai ir taisyklingai kalba lietuviškai. Vilija priklausė tautinių šokių rateliui „Vakarų vaikai“. 1980 m. dalyvavo tautinių šokių šventėje Chicagoje.

Rimties valandėlei

(Atkelta iš 3 psl.)

bėje su visu kūnu. Bet kiekvienas kūnas turi savo skirtingą funkciją: „Juk kaip viename kūne turime daug narių, ir visi nariai atlieka ne tą patį uždavinį, taip ir mes daugelis esame vienas kūnas Kristuje, o pavieniui imant — vieni kitų nariai“ (Rom.12,4). Kitoje vietoje šv. Paulius vadiną Bažnyčią tiesiog pačiu Kristumi: „Visi, kurie esate pakrikštyti Kristuje, apsilinkote Kristumi... Jūs visi esate viena Kristuje Jėzuje“ (Gal.3, 26).

Nuo viduramžių Bažnyčia imta vadinti „mistiniu Kristaus kūnu“, arba tiesiog „mistiniu Kristumi“. Šiandien daromas aiškus skirtumas tarp fizinio Jėzaus kūno, kuris buvo prikaltas prie kryžiaus ir kuris dabar yra savo garbėje danguje, kaip lygiai tarp sakramentinio Kristaus kūno Eucharistijoje. Žodis „mistinis“ yra kilęs iš žodžio „mysterium“ — paslaptis, paslaptinas. Tačiau tas žodis nereiškia kažką nerealaus. Jis reiškia tikrai, kad prigimtis ir būdas vienybės Kristaus su tikinčiaisiais mums yra nesuprantamas, paslaptinas. Vienybė tarp Kristaus ir Bažnyčios galime suprasti iš paties Kristaus žodžių: „Kaip tu, Tėve, manyje ir aš tavyje, tegul bus ir jie viena mumyse“

(Jon.17,21).

Kristus nėra religijos steigėjas, kaip pvz. Buddha ar Mahometas. Kristus neįsteigė Bažnyčios, kad paskui paliktų ją savo likimui. Jis gyvena Bažnyčioje ir visos Bažnyčios gyvenimas kyla iš jo.

Tie, kurie gyvena šalia Bažnyčios, nesupranta jos esmės, o tik laiko ją regima organizacija, pripažįsta jos pasireikimą istorijos bėgyje, jos sociologinę struktūrą, jos politinį svorį. Tai yra tik išorinės Bažnyčios apraiškos, nepasiekiančios Bažnyčios esmės. Bažnyčią reikia matuoti ne jos žemiškuoju pasaulyje didingumu. Joje slypi Kristaus paslaptis. Bažnyčia nėra tikrai tikėjimo tarpininkė, o pati tikėjimo paslaptis. Bažnyčia nėra vien regima organizacija (popiežius, vyskupai, kunigai, tikintieji), bet intymus, paslaptinas Kristaus gyvenimas šiame pasaulyje.

J. V.

Bolševizmas — tai nuodingiausias Markso sufabrikuotos dujos: jos plaukia per visą pasaulį, ir kur tik jos stipriau susikoncentruoja, naikina visokią gyvybę ir užmuša kiekvieną mintį. Didžiausia to pikto kalvė — Maskva, kur nuolatos kalamos grandinės visą žmoniją supančioti ir, atitraukus nuo Kristaus, pakludyti ją prieš antikristą.

Ad. Jakštas

SOVIETŲ DELEGATAI TARPTAUTINIUISE KONGRESUOSE

Dabar, kai Švedijoje aktualūs yra pasitarimai apie konferencijas, kuriose dalyvauja mokslininkai bei kultūros atstovai ir iš okupuoto Pabaltijo, rašo „Latvijos“ žurnalas, įdomi yra informacija apie Sovietų Maskvoje delegatų skyrimą į tarptautinius kongresus Vakaruose. Apie tai detalai aprašo buvęs Maskvos universiteto profesorius Aleksandr Zinovjev savo biografijos knygoje „Šviesi ateitis“, parašytoj 1976 metais ir Švedijoje švedų kalba „Den ljusa framtiden“ išleista 1979 m. Knygoje jis atidengia apribotas tyrinėjimų galimybes, korupciją, šunuodegavimą ir melagystes Sovietų akademiniame gyvenime.

A. Zinovjev dabar gyvena Vakarų Vokietijoje ir rašo, kad akademinis darbas Sov. Sąjungoje yra politinio atspalvio ir Sovietų kultūros ir mokslo apraiškos tarnauja Vakaruose komunistų partijos politiniams tikslams. „Šviesios ateities“ knygoje A. Zinovjevas rašo apie delegacijų paskyrimus ir tarptautinius užsienyje kongresus ir atidengia sovietų „mokslų tyrimų“ struktūrą iki kaulo.

„Centro komiteto Mokslo skyrius yra paskyręs delegaciją į tarptautinį kongresą. Tai yra paskutinė instancija, jei neskaityti KGB, kuris paskutinį momentą gali sulaukyti atskiro asmens išvykimą ir pakeisti jį čekistu, neatsižvelgiant į tai, kad kuone visų delegacijų ir turistų grupių nariai yra KGB žmonės. Įdomu sekti pastaruoju metu paskyrimo procesą. Šio reikalo evoliucija parodo proceso eigą, pradedant nuo vietos instancijų rekomendacijų ir baigiant centro komiteto galutinio delegacijos ir turistų grupės sudėties patvirtinimu.

Vietos sekcijose, mokslo įstaigose išrenkami rimti ir pasijymėję savo darbais žmonės. Ministerijų ir akademijų prezidentams praktiškai išbraukia vieną kitą mokslininką politiniams. Po to centro komiteto Mokslo skyrius sutvarko visą procedūrą įstatymais numatyta tvarka.

Sov. Sąjungos delegacijos sudarymas į tarptautinį mokslininkų kongresą yra labai svarbus valstybinis reikalas. Tenka atsižvelgti į organizacijų interesus, į dalyvių priklausomybę tautybės, pasiskirstymą pagal amžių ir lytį, dalyvių giminybę ir t.t. Visa eilė organizacijų šlifuoja šias problemas mažiausiai istisus metus. Klausimas apie KGB dalyvavimą prie šio proceso yra rūpestingai apsvarstytas. Kad kiekvienas yra pasirošęs išpildyti KGB uždavinį, savaimi suprantama. Delegatai yra patriotai ir pasiryžę vykdyti KGB reikalavimus. Bet KGB su tuo nesutinka. Ji nori turėti delegacijoje ir savo parinktą žmogų. Kokiam reikalui? Čia nuomonės skiriasi. Kad atliktų uždavinius, kuriuos negalima patikėti delegatams mokslininkams, ar kad kontroliuotų delegatų elgesį, kad neleistų jiems pabėgti?..

Kitoje vietoje A. Zinovjev aprašo išvykimo momentą: „Kaip pas mus priimta, gauname iš akademijos prezidento užsienio skyriaus pasą ir valiutą valandą prieš išvykimą. Čia pora valandų buvome dresiruojami, kaip mums laikytis kongrese užsienyje komplikuotose situacijose. Skubame namo pasiimti laga-

miną ir vykstame į aerodromą. Kai kuriems delegatams paso su viza neišduoda. Tai paprastas dalykas. Ar paskutiniu momentu kas paaikšėjo, ar jau iš anksto buvo numatyta su jais pažaisti, tokie juokai priklauso prie mūsų balaganų. Jie turi įbauginimo ir demoralizacijos efektą. Todėl niekas iki paskutinio momento nėra tikras, ar jis tikrai

galės išvykti. Kartais leidimą išvykti atšaukia jau tada, kai delegatas sėdi lėktuve“.

L.S.

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• RŪPSTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

“Amber Holidays”

1981 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Maskva/Vilnius

rugpjūčio 19 — \$1382.00
(su Riga)
rugpjūčio 3 — \$1148.00
rugpjūčio 17 — \$1059.00

rugpjūčio 24 — \$1059.00
spalio 8 — \$1019.00
gruodžio 26 — \$ 979.00

Viešos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS ir KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokėčiu.

Registracijos reikalus kreiptis į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

396 W. Broadway, P.O. Box 116, S. Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 268-6764

Ištaigai vadovauja Aldona Adomonis ir Albina Rudzianus

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

Orbitair International Ltd.
su bendradarbiu

JONU ADOMĖNU
pristato

BALTIJA — LAISVALAIKIU

• Pasirinkimas iš 5 kelionių maršrutų • Via Finnair — CSA
• Pirmos klasės patarnavimai • Su palydovu iš JAV

• Preinamų, rškų — įskaitoma Kaina

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ SVENTES

PRALAIKITE

LIETUVOJE — 10 DIENŲ

ISVYKSIME GRUOD. 23 D., GRĮSIMĖ SAUS. 3 D.

Programoje

• Pagal tvarkarašius tarptautinių dvių skrandis iš New Yorko su pilnu patarnavimu skrendant
• Pirmos klasės viešbučiai su vonia/shower (dviem asmenim kambarį)
• Trys valgiai kasdien Lietuvoje, Pabaltijai apylinkėse
• Turisto vadovo-vertėjo patarnavimas
• Platus įvairių apžiūrėjimų, įskaitant jėimo mokėtį ir muziejus
• Persėdimai į ir iš aerodromų

Specialūs ORBITAIR patarnavimai

• Lietuviškai kalbantys amerikonas palydovs išvyks su 15 ar daugiau keleivių grupe iš New Yorko
• Lengvosios laisvės pagal kelionės maršrutą
• Oru susisiekimas tarp Rusijos miestų
• Rusijos vizų sutvarkymas ir įskaitytas mokėtis
• Galima gauti papildomas kainas vaikams
• Rankinių įmokėjimas po 100 dol. asmeniui
• Įvairių kelionių maršrutuose įskaitoma Vilnius, Riga, Tallin, Maskva, Leningradas, Roma ir Praga

Pilnos dienos ekskursija į Kauną ir pusę dienos apsilankymas Trakuose.

ORBITAIR INTERNATIONAL, LTD.
20 East 46th Street
New York, New York 10017

Toll Free (800) 223-7953
NY State (212) 986-1500

Prašau prisiųsti man „nemokamą“ brošiūrą su pilna informacija apie kainas ir datas penkių kelionių programoms į Pabaltiją kraštus.

Vardas

Adresas

Miestas ir Valstybė

Po šv. Kazimiero parapijos Los Angeles 40 metų sukakties minėjimo. Iš kairės: Jonas Petras, vysk. Vincentas Brizgys, klebonas prel. Jonas Kučingis ir I. E. Cody — indėnų filmų aktorius.

Nuotr. A. Gulbinsko

REDAKUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

Vienos tremtinės išgyvenimai

(Tęsinys)

Iškasdavome apie 900 metrų gilyn, iškeldavome žemę, nutiesdavome geležinkelio kelią. Iš ten traukdavo naftą. Ten tiek prisigėriau tos naftos kvapo, kad buvau apalpusi. Dirbo apie 800 kalinių: lietuvių, latvių ir kitų. Čia gaudavom daugiau duonos, galėdavom išsimaudyti, nebuvo taip šalta po žeme. Jau gavome ir matracus šieno prisikimti.

Bėvome kartu su kriminalistais, kurie su viršininkais susiustydavo, turėjo lengvatų, terorizavo politinius. Jie gaudavo net kortomis lošti. Pasitaikė, kad tų lošimų rezultate buvo nužudymų. Taip nužudė vieną kortomis praloštą ukrainietį.

Vėl perkėlė į 16 padalinį. Ten dirbome miško darbuose, ūkyje pakavome suodžius, kuriuos veždavo į kažkokius fabrikus. Buvome juodi, kaip negrai.

Katargos sunkumai

Penkerius metus taip atkalėjus, kaip nenusikaltusiam per tiek laiko, leido laisviau — be sargybų eiti į darbus. Paskyrė į pelkes šieno pjauti. Braidydavome vandenį, su šakėmis kabindavom ant žaginių. Žiemą atvažiuodavo su traktoriais šieną parsivežti, įėjus elniui — nesuėdavo. Pelkėse nežmoniškai grauždavo uodai. Reikėdavo dirbti su tinkeliais ant galvos. Jei nori nors gabalą duonos sukrumsti — nusimi tinkelį, uodų prilenda. Susikurdavom ugnį, lisdavom iš dūmų, tik tada galėjome duoną dėti į burną.

Rudenį atsiradavo muselių, kurios aplipdavo, skaudžiai kašdavo, beveik negalėdavom alauti. Šitokiose sąlygose dirbau tris vasaras, o rudenį veždavo atgal miško darbus. Turėdavome iš miško ant pečių parsinešti malų barakui šildyti, virti.

Jo Stalino mirties

Taip išvargau dešimt metų. Kar mirė Stalinas, pradėjo atvažinėti komisijos, duodavo daugiau duonos, atgabeno jaučius, arklius, kurie plukdymui veždavo nukirstus medžius prie Uchtos upės. Moterims terėdavo iš miško ištempti. Lageriuose būdavo daug žurkių. Lakstydavo tokiom kaimenėm. Sugraudavo mūsų ryšulius, duoną, apgraudavo kišenes, batus, net ir miegančius apdraskydavo.

Buvo laikas, kad tapusias nėštias kalines paleisdavo. Tai kai kurios kriminalistės taiktydavos prie sargybinių, o paleistas kites vaikus kur nuo tilto nunesdavo. Politinės buvo rimtos.

Bėgė kiekvieną dieną gabendavo naujus esalonus į šiaurę. Mes nebesitikiėjome išeiti, bet vis dėl to po Stalino mirties, bausmė atlikusi, 1954 m. buvau paleista grįžti į Lietuvą. Per 10 metų buvau uždirbusi 530 rublių. Apmokėjau kelionę, gavau dar 3 dienom maisto ir grįžau į Kauną pas seserį.

EUGENIJA KERSEVIČIENĖ

„Liaudies priešas“

Grįžusi tėvynei — vis tiek dar buvau „liaudies priešas“: nei gaut darbo, nei kaip gyvent.

Sibire buvau susipažinusi su žyde Rozalija Levinienė-Sapiraite. Jos vyrą, Koton fabrikos savininką, komunistai sušaudė, sugavę norintį pabėgti, o ją išvežė 7 metams į Sibirą. Ji padėjo man gaut darbą Kazio Giedrio (anksčiau vad. „Vilko“) kailių fabrike. Ten išdirbau dvejus metus be jokios perspektyvos.

Ištekėjau ir su vyru išvažiavau į Leningradą pas kitą buvusią kalinę.

Neleidžia gyventi mieste

Neturėdama teisės gyventi mieste, gyvenau priemiesty, dirbau skudurų ir kailių fabrike ir vakarais mokiausi medicinos seserį mokykloje. Ją baigiau geriausiai pažymiais.

Paskiau perėjau dirbti į serelių prieglaudą, kur dirbau kaip medicinos sesuo. Ten buvo 240 senelių. Jiems buvo skirta tik po 79 kapeikų maitinimui.

tui ir viena kapeika į dieną vaistams. Daugiausia maitindavosi koše.

Nekaltai kalinta 10 m.

1964 m. buvau reabilituota. Buvo pripažinta, kad 10 metų buvau kalinta visai nekaltai ir dar išmokėjo vieno mėnesio algą.

Dar apie 8 m. dirbau džiovos liginėje.

Sulaukusi 55 m., išėjau į pensiją, gaudama 60 rublių mėnesiui.

Amerikon atvykusieji broliai pradėjo rūpintis mano išvažiavimu. Pagaliau kažkokiu būdu leidimas buvo gautas, ir 1973 m. pasiekiau Chicago. Daug žmonių Sibire mirdavo, daug kruvinių sunkumų pergyvenau, bet buvo Dievo lėmimas, kad išlikau gyva.

(Pabaiga)

Red. pastaba. Šis pasakojimas yra paimtas iš dabar spausdinamos knygos „Lietuviai Sibire“, kurią paruošė Juozas Prunskis. Knygoje bus taipgi daug iš laisvų ištraukų, atsiųstų iš Sibiro, ir daug Sibire darytų nuotraukų. Knyga išeis šią vasarą. Leidžia Amerikos Lietuvių Biblioteka.

Dalios Kučėnienės koncertas

Nutilus Lietuvių operos garsumas, karštą birželio 21 d. sekmdienio popietę muzikos mylėtojai klausėsi ir džiaugėsi Glucko Mozarto, Verdi, Puccini, Arias, Ginastera ir kitų kompozitorių kūryba, kurią reitavo solistė Dalia Kučėnienė Ateitininkų namuose, Chicagoje. Labai didelių muzikinių ir balsinių reikalavimų statanti popietės programa neabejotinai verta platesnės visuomenės dėmesio. Tikimės, kad solistė, paruošusi šią programą Panamos publikai, kur ji koncertuos, palydima pianino ir orkestro, pakartos ją bent Chicago Jaunimo centre kada nors rudenį.

Solistė yra savo dainavimo pilnume, nors šį kartą, kai kada, jos aukštų gaidų intonacija ne visuomet buvo pati tobuliausia. Tai mažmožis, nes ar tai buvo arija, ar daina, išbaigtas frazavimas, plati dinaminė skalė, balso spalvos kaita buvo puikiai panaudoti kūrinio minčiai ir nuotaikai atkurti. Klausytojai girdėjo ir jautė, kad dalyko atlikimas remiasi ne tik D. Kučėnienės muzikalumu, meniniu jautrumu, bet ir muzikiniu bei intelektualiniu pasiruošimu. Ji dainuoja ir širdimi, ir galva. Kai dainavo Puccini — girdėjai Puccini, kai Mozartą ar Glucką, girdėjai to meto muzikai prideramą interpretaciją.

Tai pasiekti jai padėjo ir jos akompaniatorius, dr. Enrique Arias, kuris yra ir kompozitorius, ir muzikologas, ir pianistas, šiuo metu Chicago Konservatorijos aukštesniosios muzikologijos katedros vedėjas. Jo asmenyje Dalia turi nepamainomą akompaniatorių. Koncerto metu jis supažindino klausytojus su dainuojamo kūrinio turiniu, nuotaika ir kita kompozicijos metrika. Tai labai sveikintinas intarpas į tokių popietių eigą, kurios nepretenduoja į formalių koncertų formą. Solistė koncertą pradėjo su Glucko arija iš operos Alceste ir Mozarto koncertine arija sopranui, pianistui ir orkestrui. Ch'io mi accordi te? Pastaroji laikoma viena iš svarbiausių šio žanro Mozarto kompozicijų. Solistė neturėjo nei muzi-

kalinių, nei techninių sunkumų šitose monumetaliuose kūrinys atlikti.

Toliau sekė Laiškas Kristijomui Donelaičiui, žodžiai Dalios Kučėnienės, muzika Enrique Arias. Reikia džiaugtis, kad svetimtatis kompozitorius sukūrė lietuviškam tekstui melodramą, kurios forma rašė ir Listas, ir Saint-Saens, ir kiti pasaulinio mato kompozitoriai, tačiau lietuvių muzikiniam kraityje ta forma kūrinį neturime. Solistė labai jautriai padainavo ir suvaicino, specialiai jai parašytą kompoziciją, palies-

Ada Peldavičiūtė-Montvydienė

Madona (alleluja)

dama klausytojų širdis. „Kristijonai Donelaičiai, Tu per šimtmečius lieki amžinas, šviečiantis, kaip ugnies paukštis liepsnose: Per amžius, per raudoną sniegą, per naktį, per žiemą. Savo kūrybingos liepsnos sparnais mus gaubki, mus laimink, mus kelki, mus neški. [Saulę, [Laisvę, [Šviesą.

Išskirtinai gerai buvo padainuoti ispanų kompozitorių kūriniai. Ypačingą dėmesį kūrė atkreipti į E. Arias mirties temą keturių dainų ciklą, pavadintą Imágenes de la Muerte, parašytą Daliai, pagal garsaus ispanų poeto Manuel Blanco Gonzalez keturis sonetus. Nenuostabu, kad stiprus poetinis vaizdas ir žodis uždegė kompozitorių parašyti poeto žodžiams vertą muziką. „Mirtis iškelia... ji minta viltimis ir kūnais“, arba „Ir gyvenimai išblėsta kaip žarija, praradus rasta, kuriame linksmai liepsnojo“. Šis, kontraalto, mezzoprano ir sopranos diepozono, pustrėčio oktavos apimantis dalykas, pasigėrėtinai gerai nuskambėjo.

Girdėjome ir palydos virtuoziškumo pasižymincio kubičio Jaquin Nin „Graudamą“ ir „El Vito“ ir pirmos dalies pabaigai Leonoros ariją iš Verdi „Il Traviatore“.

Antroje dalyje buvo ispanai — Carrillo, Ginastera, Guatavimo, Carratero, Pablo Lumay trys lietuvių — Kuprevičius, Tallat Kelpša ir Gaizauskas; Puccini dvi arijos — Mussetos valsas iš La Bohème ir Un bel di vedremo iš Madame Butterfly.

Gal dėl to, kad Dalia Kučėnienė ruošiasi gastroluoti Panamoje ispanams, gal dėl to, kad ispanų kalba ir kultūra yra jos antrasis as, bet šį kartą jos „forte“ buvo ispanų kompozitoriai. Vis dėl to programos gale padainuota arija iš Madame Butterfly, turbūt ir kiekiausių kritikų būtų priimta kaip „stop the show“ dalykas.

Tikime ir linkime, kad panamiečiai gėrėtųsi jos dainavimu taip, kaip tą sekmdienį gėrėjosi susirinkusieji į Ateitininkų namus.

Klausytojai savo audringais plojimais išprašė, o solistė, nors ir nepalankiose sąlygose, nes buvo labai karšta ir salės akustika vos patenkinama — sunku dainuoti, bisui padainavo „O mio bambino caro“ iš op. Giamì Schicci (Tėvo dieniui prisiminti) ir „Sėjau rūtėlės“ Gaizausko.

SUSIKAUPIMO VALANDELĖS

John Main, buvęs britų tarnautojas Tolimuosiuose Rytuose, dėstęs tarptautinę teisę Dubline, tapęs benediktinu, įkūrė naują vienuolyną Montrealyje ir savo patirtį apie susikaupimą, mąstymus surašė knygoje „Word into Silence“, kurią šimet išleido Paulist Press, New York. Knyga 81 psl., kaina 3.95 dol. Šiame veikalė autorius jungia Rytų patirtį ir Vakarų katalikybės kelią, aiškindamas, kaip geriau susikaupiti religiniuose apmąstymuose.

O. Baukienė, A. Garbenytė ir M. Memėnaitė centre, Chicagoje. Už jų stovi Laima Rastenytė-Lapinskienė, parodos komentatorė. Nuotr. Jono Kuprio

MŪSŲ VEIKLA

Birutė Smetonienė iš Clevelando, Ohio, atsiuntė sveikinimo telegramą, o Elena Turauskienė iš Paryžiaus, Prancūzijos, prisuntė pasveikinimą Sofijai Oželienei, jos 80 m. jubiliejaus proga sūnais ir abiejų dukterų su šeimos suruoštan pobūvį, į kurį susirinko apie šimtą draugų birželio 28 d. Liet. Taut. namų salėje, Chicagoje.

A. A. Aldonos Šimaitienės dvejų metų mirties sukaktis buvo paminėta šv. Mišiomis tėvų mariojonių koplyčioje birželio 21 d. Prasminga pamokslą pasakė kun. Vyt. Bagdonavičius, atnašavęs šv. Mišias. Susirinkusieji, kurie vos tilpo koplyčioje, vyko į Šv. Kazimiero kapines. Prie a. a. Aldonos ir jos tėvelių (Dirmantų) kapo su gražiu lietuvišku paminklu buvo pasimelsta ir sugiedota „Marija, Marija“. Giliu ir gražiu poetišku žodžiu visa tai pravedė Viktoras Šimaitis. Visus svečius pavaišino savanamuose Willow Springs, Ill., dr. Vladas Šimaitis, padedamas abiejų dukrelių — Silvijos ir Audronės su jų šeimomis. Susirinkę draugai, kolegos ir bendraminčiai gyvai prisiminė a. a. Aldonos šviesią asmenybę ir jos nueitą kelią, kaip pedagogės, liuanistės, kritikės, kultūrininkės, visuomenininkės.

ALIAS (Amer. Liet. Inž. ir Arch. sąj.) Moterų pagalbinio vienetų susirinkimas įvyko birželio 7 d. Liūsės ir inž. Jono Lukų namuose Beverly Shores, Ind. Veiklioji vieneto pirm. Birutė Briedienė atidarė susirinkimą trumpu žodeliu, pakviesdama pirmininkauti Stasę Semėnienę ir sekretoriauti Aldoną Slonskienę. Vadovaujanti susirinkimui priminė Baisiojo birželio reikšmę, užbaigdama išvežto Sibirian partizano eliuotų laiškų savo motinai.

Susirinkime kalbėjo ALIAS pirm. arch. Bronė Lukšaitė-Kovienė ir inž. Stasys Jokūbauskas, kuriam būnant ALIAS pirmininku buvo įsteigtas Mot. pagalbinis vienetas. Valdybai atsakius nuo pareigų, buvo išrinkta nauja valdyba. Irena Bernotavičienė, Alfa Budrionienė, Janina Daunorienė, Aldona Slonskienė ir Regina Smolinskienė. Vieneto energingoji valdyba, vadovaujama pirm. B. Briedienės, gerokai pasidarbavo: talkininkavo vienoje ALIAS išvykoje bei kitame ALIAS išvažiavime, suruošė inžinierių rudens balių, posėdžiavo ir padėjo visur, kur tik kaip pagalbiniam vienetui priderėjo. Liūsė Lukienė savo gražuose reprezentaciniuose namuose pavaišino labai gausiai susirinkusias Mot. pagalbinio vienetų nares bei atsilankiusius visus, kurie vyko su ALIAS valdybos suruošta ekskursija į Jucatan, Meksiką.

Birutė Briedienė sušaukė savo namuose ALIAS Moterų pagalbinio vienetą senąją ir naująją valdybą. Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — Regina Smolinskienė, vicepirm. — Irena Bernotavičienė, sekr. — Alfa Budrionienė, išd. — Aldona Slonskienė ir narė — Janina Daunorienė. Prie vaišių buvo perimtos visos vieneto knygos ir izdo lėšos.

Nusivylusios iranietės

Daugelis iranietų moterų, kurios kovojo petys į petį kartu su Irano vyrais, dabar jau mirusio šacho nuvertimui, šiuo metu gailisi to ir yra karčiai nusivylusios.

Pagal islamo įsitikinimus, ajatolos Khomeini griežtai įgyvendintus, o jo revoliucionierių ginklų prižiūrimus, bet kokia proga moterų emancipacijai bei lygybei pranyko lyg dūmas.

Koranas, pavyzdžiui, kala žodis į žodį: „Vyrų autoritetas yra virš moterų, nes Alachas taip sukūrė juos aukštesnius už jas ir dar dėl to, kad vyrai išleisdžia savo turtus joms išlaikyti“. „Geros moterys yra paklusnios“, — sako 4-tasis „sura“ (skyrus) musulmonų šventoje knygoje. „Jos saugo savo kūno nematomas dalis, nes Alachas jas visad saugojo. O tas, kurios parodo nepaklus-

numą, subarkite perspėjimu ir pasiųskite į atskiras lovas, jas gerokai primušę“.

Irano naujoji konstitucija garantuoja didesnes teises moterims pagal įstatymą, bet musulmonų dvasiškija, kuri dabar valdo kraštą, uždraudė mišrias mokyklas, sumažino mergaičių amžiaus mimumą vedyboms nuo 16 m. iki 13 m. ir teigia, kad islamo respublikoje moters vieta yra namie.

Šacho laikais Irano moterys buvo auklėjamos ir mokomos, dėvėjo vakarietiškus drabužius, o dirbo, kaip gydytojos, advokatės, mokytojos ir net teisėjos. Jei bet kada civilinė valdžia atgaus Irano krašto kontrolę, ji neabejotinai sieks, kaip ir šacho intencija, išlaisvinti moteris ir suteikti joms lygias teises tautos labui.

Iranietės su savo tradiciniu „čadoru“ ir kitos su vakarietiškam suknelėm — kas laikoma nepaprasta drąsa Khomeini krašte, kur tokia apranga išaukia žodinį ir net fizinį puolimą.

MOTERŲ VIENUOLYNAI

Moderniai paruoštą leidinį apie moterų vienuolynus JAV šimet išleido Paulist Press, Ramsey, N.J. Knyga pavadinta „Images or Women in Mission“, 186 psl. Kiekvienas puslapis skirtas vienam moterų seselių vienuolynui. Dedama keletas iliustracijų ir suglaustas atitinkamos vienuolijos aprašymas. Iš viso čia aptariami 182 moterų vienuolynai JAV. Čia randame aprašus ir seselių lietuvių pranciškiečių. Keliais sakiniais nušviečiami atitinkamos vienuolijos idealai, supažindinama su tos vienuolijos paskirtimi ir darbais. Susidaro lyg mažytė seselių vienuolių enciklopedija, suglaustai sumininti visus esminius dalykus, supažin-

dinanti su kiekvienos vienuolijos pobūdžiu. Gausių iliustracijų sudėstymas ir modernus išleidimas skaitytoją labai sudomina.

SERMENYS SENOVEJE

Sermenis taip ištaisė. Kad žmogus numirė, tai jie lavoną numazgojo ir ant lentos paguldė, ir baltą paklodę užtiesė, kol grabas buvo gatavas. Tai jį aprėdė ir į grabą įgulė. Čia jis liko tris arba keturias dienas. Kozną vakarą atėjo budėtojai ir iki pusnaktį giedodavo pastą numirėli. Žibury visą naktį turėjo degti. Kad namų gospadorius arba gospadinė mirė, tai buvo didelės Šermens; kad bernas arba kūdikis, tai tik kiemo kaimynus sukvietė ir, kur netoli buvo, ar brolį, ar seserį. Tai buvo kepta pyragų ir Sektuota...

K. Kapeleris
(iš „Kaip senieji lietuvininkai gyveno“)

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

REIKALINGA SKUBI AKCIJA

Kaip jau "Drauge" buvo rašyta, JAV Teisingumo departamento specialiąją investigaciją įsteigė kai kuriems lietuviams yra iškelusi byla, kaltindama neteisinių žinių suteikimu imigraciniams įstaigoms ir kolaboravimu su naciais.

"St. Petersburg Times" dienraštyje birželio mėn. 16 d. laidoje išspausdintas to dienraščio redakcijos kolegijos nario Tim Smart straipsnis "Accused Nazi collaborator faces hearing to revoke his citizenship", kuriame aprašomi JAV prokuroro Gary L. Betz iškelti kaltinimai St. Petersburg Beach, Florida gyventojui, 1941 — 1942 metais buvusiam Kauno miesto burmistrui Kazui Palčiauskui (žr. LE XV t. 371 psl.).

Kadangi panašūs kaltinimai, k. a. žydų turto konfiskavimas, įsakymas nešioti ant krūtinės Dovydo žvaigždę, net dar gražiau, priklausymas nedraugiškam judėjimui prieš JAV, yra grynai nesąmonė, tad birželio mėn. 26 d. ponios Viktorijos Jacobson iniciatyva jos bute buvo susitiktas su minėtu reporteriu. LB garbės pirminkas kun. Jonas Balkūnas ir St. Petersburg LB apylinkės pirm. Mečys Krasauskas davė pastabų dėl straipsnio vienašališkumo bei tendencingumo ir pateikė faktus apie tuo metu buvusią Lietuvoje padėtį, nurodant, kad visi pareidymai buvo Nac. Vokietijos pareigūnų padiktuoti.

Pasikalbėjimo pradžioje jam buvo pareikšta, kad visi Amerikos lietuvių yra skaudžiai įžeisti tokiu vienašališku ir nepagrįstu kaltinimu St. Petersburg Beach miesto gyventojui Kazui Palčiauskui ir nurodyti šie faktai:

1. Nac. Vokietija 1941 m. birželio mėn. 22 d. pradėjo karą su Sovietų Sąjunga.

2. Birželio mėn. 23 d. prasidėjo visuotinis lietuvių sukilimas prieš komunistinę Rusijos okupacinę kariuomenę. Dar tebevykstant sukilimui, Lietuvos Aktyvistų Fronto įgaliotinis Leonas Prapuolenis per Kauno radiofoną paskelbė laikinosios Lietuvos vyriausybės sudėtį.

3. Birželio mėn. 24 d. dar prieš įžengiant vokiečių kariuomenei buvo sudarytas ir paskelbtas Kauno miesto administracinis sąstatas, kuriame K. Palčiauskas buvo paskirtas Kauno miesto burmistras.

4. Toks skubus vyriausybės administracinio personalo sudarymas turėjo tikslą pastatyti Vokietiją prieš įvykusį faktą, kad Lietuvos suvereninė valstybė buvo atkurta ir priversti įvairias ginkluotas grupes paklusti Lietuvos įstatymams.

5. K. Palčiauskas negalėjo kolaboruoti su naciais, nes buvo paskirtas toms pareigoms laikinosios vyriausybės, kurios nariams ne tik kad buvo traukdoma eiti pareigas, bet vėliau ir kai kurie buvusieji laikinosios vyriausybės nariai buvo areštuoti ir kalinami koncentracijos stovyklose ir Vokietijos kالجėjimuose. Ir pats K. Palčiauskas, nustojęs eiti burmistro pareigas, turėjo slapstytis nuo nacių.

6. Jis negalėjo konfiskuoti žydų namų ir nuosavybių, nes jau komunistinės vyriausybės visi privatūs namai virš 200 kv. metrų grindų ploto didesniuose miestuose ir 170 kv. metrų mažesniuose, buvo nacionalizuoti ir naciai jų negrąžino buvusiems savininkams.

7. Jis negalėjo duoti parėdymų žydams nešioti ant krūtinės Dovydo žvaigždę, nes tai buvo nacių parėdymas. Be to lenkai turėjo nešioti raidę "P", o rusai — "O".

8. JAV gynėjo Gary L. Betz kaltinimas, kad jis priklausė nedraugiškam judėjimui prieš JAV yra visiškai nesąmonė, nes a) Amerika tuo metu dar nekariavo su nacine Vokietija ir b) visi lietuvių tik iš JAV susilaukė pagalbos ir tik Amerika pasitiekė.

9. Paaikškinta komunistų tikslai apšmeižti veiklesnius lietuvių per jų leidžiamą užsienio lietuviams laikraštį "Gimtąji karšta". Pabrėžta, kad tas laikraštis siuntinėjamas veltui ir prieš gavėjų norą ir, kad tai yra nusikaltnimas prieš JAV pašto nuostatas ir Amerikos lietuvių yra reikę protestus dėl to laikraščio prištutinėjimo į namus.

10. Painformuota, kad žiniomis iš okupuotos Lietuvos, komunistų pareigūnai lankėsi buvusioje Palčiausko gyvenvietėje, apklausinėjo jo giminės ir pateikė "US Justice Department's Office of Special Investigations" įsteigiamą melagingų ir nepamatuotų kaltinimų.

11. Reporteris buvo supažindintas su Chicagoje vykusia Liudo Kairio byla ir nurodė, kad ir ši byla, ir ateityje keliamos bus lygiai tos pačios rūšies.

12. Reporteris pareikšta, kad visi Amerikos lietuvių ir, aplamai, amerikiečiai stebisi, kam iš viso tokios bylos yra keliamos, ko tuomi siekiama, kam investigacijų įsteigimui taip bereikalingai eikvojami mokesčių mokesčių pinigai. Tokių bylų kėlimas netarnauja santykių pagerinimui, o tik išaukia antisemitizmą, ko visi lietuvių stengiasi vengti.

13. Nurodė, kad lietuvių visada toleravo ir gerai sugyveno

su Lietuvos žydais, kurie savo rankose laikė beveik visą pramonę ir prekybą, turėjo savo laikraščius, mokyklas ir net visoje Europoje garsią rabinų seminariją Telšiuose. Lietuviams buvo skaudu ir sunku suprasti, kodėl Lietuvos žydai sutiko okupacinę Sov. Rusijos kariuomenę su raudonomis vėliavomis ir gėlėmis.

14. Primintina, kad Lietuva buvo viena iš nedaugelio valstybių, kuri neturėjo SS dalinių. Jei ir buvo keršto išsišokimų iš pavienių asmenų pusės, tai reikia nepamiršti, kad karas ir sukilimas vyko po masinių Lietuvos gyventojų deportacijų, kad žmonės buvo labai sujaudinti.

Po pasikalbėjimo birželio mėn. 28 d. "St. Petersburg Times" sekmadieninėje laidoje išspausdintas kitas, jau ilgesnis straipsnis, kuriame Tim Smart panaudojo jam pateiktus kitus šaltinius, k. a., Ohio kongresmeno James Ashbrook kalbą JAV kongrese, Kirkland ir Ellis juristo firmos memorandumą, kuriuose nurodoma, kad JAV Teisingumo Departamento byla, iškelta prieš šikagietį Liudą Kairį, rėmėsi melagingais Sovietų liudijimais, suklusiais dokumentais, provokacija ir pan.

Tokie kaltinimai, nors ir paskirti asmenų, inkriminuoja tautas. Todėl reikėtų išvystyti kiek galima platesnę akciją, įtraukiant ir kitas paliestas tautas, prieš tokius straipsnius, o svarbiausia prieš buv. prezidento Jimmy Carterio įsteigtą JAV Teisingumo Departamento specialiąją investigaciją įsteigtą (US Justice Department Of-

fice of special Investigation, operuojančią 2,3 mil. dol. biudžetu. Reikia pradėti masinį laišku, telegramų ir, gal geriausia parašų rinkimo akciją, įtraukiant ir amerikiečius, reikalaujant nubraukti iš mokesčių mokesčių kišenių skiriamas lėšas minėtoms įstaigoms laikymui. Šiai ar panašiai akcijai pinigų neturėtų stigti. Turime juk fondus, įvairias organizacijas. Be to, tokiame degančiame reikalui ir aukų atsirastų.

Pats laikas, kad mūsų veiksniai nustotų ginčytis dėl visai nereikšmingų reikalų, o imtųsi iniciatyvos ir parodytų, kad, kai reikalas liečia Lietuvos garbę, visi lietuvių yra vieningi.

MK

Geras yra tas, kuris kitiems daro gera. Jei įsiai kenčia dėl to, kad įsiai daro gera, yra dar geresnis; jei įsiai kenčia nuo to, kuriems gera daro, įsiai pasiekia aukščiausio gerumo; jeigu įsiai miršta dėl to — tai aukščiausias didvyriškumas, heroizmas.

La Bruyere

Simon's Travel

Praleiskite 11 dienų LIETUVOJE

Birželio 8 iki 22 d.

Vilnius — Kaunas — Trakai — Druskininkai

Anykščiai — Rumiškės

13 DIENŲ SU GIMINEM!!!

Liepos 9 — 23 — Liepos 23 — Rugpjūčio 6 d.

Rugpjūčio 13 — 27 — Rugsėjo 3 — 17 d.

Gruodžio 21 — Sausio 4 d.

Toronto (416) — 537 - 3060 arba 532 - 8772

Telefonai — Chicago (312) — 673 - 5391 arba 654 - 4238

Montreal (514) 669 - 8834

Telex 06 - 986766 TOR

Organizuoja: SIMON'S TRAVEL

2385 Dundas St. W.

Toronto, Ont., Canada M6P — 1X2

Taip pat sutvarkome: Išskvėtimus į ir iš Lietuvos.

Perkam mašinas giminėms Lietuvoje.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSLYTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019

TEL — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0080
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	Tel: 215-487-2382
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69th Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47th Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Road	(216) 845-0078
Detroit 12, Mich. — 11001 Jos Campau Avenue	365-6790
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 150 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	305-673-8220
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8578
Phoenix, Ariz 85027 — 22047 Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kemmbeck Ave.	301-589-4464
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

NAUJI SKYRIAI:

HARRINGTON, N. Y. — McKENNA ED.

315-566-5859

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — MOTERYS

HOUSEKEEPER

Reikalinga lietuvių šeimininkė (apie 40-50 m. amž.) gyventi vietoj ir prižiūrėti 4 metų berniuką. Namų ruošą (10 kamb. namas) ir pagaminti valgius. Pietinėje Chicago dalyje.

Sekmadeniai ir šeštadieniai laisvi. 120 dol. į savaitę.

Skambinti 239-6363

Dantų gydytojai reikalinga

DENTAL ASSISTANT

Kalbanti angliskai ir lietuviškai.

TELEF. — 476-2112

VYRAI IR MOTERYS

RN'S, LPN'S, NURSE AIDES

JOIN OUR DYNAMIC TEAM

• Staff relief • Hospitals
• Nursing Homes • Private duty
• Choose your own hours
• Week end bonus • Top Wages
SHAY NURSING SERVICE
8260 W. 95th St. Tel. 430-1902
Hickory Hills, IL 60457
Specializing in temp'ry nursing care

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valentinas

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda. kitus daiktus. Ir iš toli miesto le. Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

NAMŲ APSILDYMAS

Išstatu naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alvyvinius pečius į gazuinius.

ALBIN BANY, Telef. 447-8906

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ išskvėtimai, pildomi PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokios blankai.

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkaustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkas vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatai galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

NUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. kambariai Baltic vasarvietėje, Beverly Shores, Indiana. Gera vieta atostogoms. Pusė mylios nuo plūdimio. Skambinti (219)—874-7134.

REAL ESTATE

7 KAMB. NAMAS MARQUETTE PKE.

4 miegamieji, 2½ vonios, įrengtas rūsys, 2 maš. garažas. Artu bažnyčios, krautuvų ir susisiekimo. Prieinama kaina. Skambinti telef. —

434-1368 arba 436-4655

Dėl išsklaidymo parduodamas 4 miegamųjų mūr. namas. 2 vonios, centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. 72-os ir Sacramento apylinkėje.

Skambinti 746-7424

Luxurious 4 bdrn. glass and cedar contemporary home. 1 block from sandy barefoot beach. 75 min. to Chicago. \$249,500.

LONG BEACH REAL ESTATE

1401 Lake Shore Drive

Michigan City, Indiana 46360

TEL 219-874-5209

MARQUETTE PARKE

3-jų miegamųjų mūr. bungalow. Pilnas rūsys. Virimui pečius ir šaldytuvus. Gražus aptvertas kiemas su medžiais: slyva, obelis, kriaušė. Tik \$54,000.

George Vlasis Realtors, Tel. 636-7474

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį, liepos 12 d. nuo 12 iki 4 valandos popiet.

6334 S. TRIPP AVE.

Savininkas parduoda 4-rių miegamųjų mūr. namą. 1½ vonios. Centr. oro vėsinimas. 1½ maš. garažas. \$64,000.00. 1 blokas nuo mokyklos. 460-6399.

Palos Hills — Savininkas parduoda mūr. namą. 3 miegamieji, pilnas rūsys, 1½ vonios. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas, šoninis įvažiavimas. 80 x 125 p. sklypas. \$82,500.

Telef. 598-7871

73-tia ir Richmond — 6 kamb. (3 miegamieji) mūr. Garažas. Gazo šildymas. Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ra ir Washtenaw — 5 kamb. (2 miegamieji) mūr. 2 maš. garažas. \$51,500.

59-ta ir Pulaski — 3-jų butų mūr. Naujesnis. Modernus. Gazo šiluma. Geros nuomos.

62-ra ir Artesian. 4-rių butų mūr. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

55-ta ir Kedzie — 5-kių butų mūr. su garažu. Pajamų \$15,000. Savininko paskola už 12%.

Marquette Parko apyl. — Liuksusinis 12-kos butų. Pajamų virš \$33,000. Savininkas paskola rimtam pirkėjui.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

NEIGHBORHOOD U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimais.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Perskaitykite "Draugą", duokite jį kitiems pasiakalyti.

REAL ESTATE

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės. Apartamentai • Konominiai • Nuomojimas. Angelė E. Karnienė. REALTOR • BROKER • NOTARY. 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706. Telefonas (813) 360-2448 • Vakare (813) 367-2413

Eidamas 72-sius savo gyvenimo metus, sunkios ir ilgos ligos išvargintas, iš gyvųjų tarpo pasitraukė gydytojas Stasys Petrauskas. Mirė Toms River, New Jersey, ligoninėje birželio 22 dieną. Gydytojo pareigas velionis ėjo Elizabeth, New Jersey, apie 30 metų.

Gimė Jučionių kaime, prie gražiosios Kulautuvos. Aušros berniukų gimnaziją baigė 1931 m., o gydytojo diplomą gavo Vytauto Didžiojo universitete 1939 m. Dirbo vidaus ligų klinikoje bei Karo ligoninėje Kaune. Vokiečių okupacijos metais buvo Kretingos apskritys ligoninės vedėjas ir pagal galimybes padėdavo gelbėti jaunuolius, kuriems grėsė Reicho darbai arba kariuomenės apkasai fronte.

Kaip desimtytis tūkstančių kitų lietuvių, taip ir Stasys Petrauskas su žmona ir vos keletu metų dukrele Laimute buvo priverstas palikti savo brangią Lietuvą. Menku laiveliu jis ryžosi perplaukti Baltijos jūrą ir patekti Švedijon. Kelionė buvo pavojinga ir dramatiška, nes jį šturmanas kapitonas - švedas nelaimingu būdu įkrito į jūrą ir prigirė. Bėgliams pasisekė aplenkti vokiečių ir rusų

A. a. dr. Stasys Petrauskas

laivus ir jie laimingai pasiekė laisvąją Švediją. Trejetą metų padirbęs Karolinska institute Stockholme, dr. Stasys Petrauskas atvyko Amerikon ir apsigyveno Elizabeth, New Jersey. Nebūtis audra palaužė šį taip labai reikalingą žmogų. Į brolių Brazinskių laidotuvių namus Elizabeth gausiai rinkosi lietuvių bei kitataučiai, būvę pacientais prie jo karto nulenkti galvas ir atiduoti pagarbą savo buvusiam gelbėtojui. Jo netekimą asmeniškai pajus visi šioje

apylinkėje gyvenę tautiečiai.

Po kun. klebono Petro Žemėlio maldų, atsisveikinimo žodžius tarė dr. Pranas Bagdas, dr. Vytautas Avizonis, dr. Juozas Butėnas ir Julius Veblaitis. Vienas iš gražių dr. Petrausko būdo bruožų buvo jo nuoširdus paprastumas. Nei pagerėjusi socialinė padėtis, nei materialinė gerovė neiškelė jo į išdidumo padanges. Jis liko draugiškas su visais.

Kaip ir daugumas šio krašto gydytojų, Stasys Petrauskas dirbo daug. Šių eilučių rašytojas ne kartą yra radęs jį dirbantį po vidurnaktį. Užklaustas apie poilsį, jis kartą atsakė, jog turįs gydyti neskaiciuodamas valandų, nes šiame darbe esą kažkas ko žodžiais sunku išsakyti... Iš darbų gausos pagėgti buvo jam neįmanoma. Gydydamas kitus jis rado užuovėją nuo kasdienybės. Nors ir užimtas, tačiau jis niekuomet neignoro lietuviškos veiklos. Buvo pastoviu lietuvių Bendruomenės rėmėju ir aukos paprašytas, ją meliai atiduodavo.

Birželio 26 dieną, Sv. Petro ir Pauliaus lietuvių bažnyčioje, penki kunigai atlikę gedulingas mišias. Pamaldų metu muzikinę dalį atliko solistai Jūratė Stubaitytė-Litchfield, Liūdas Stubaitis, Balys Miškinis ir smuiku —

Julius Veblaitis. Vargonais pajudėjo Matas Jatkauškas. - Po apeigų ilga automobilių vilkstinė palydėjo velionį į Sv. Gertrūdos kapines, kur jis amžinam poilsui atsigulė šalia savo pirmosios žmonos Onos Bulotaitės-Petrauskienės.

Dr. Stasys Petrauskas nuliūdime paliko dukrą Laimą Petrauskaitę - Van Der Steop Chicagoje, ir du sūnus: Romą ir Gintarą. Pastarasis doktorizavosi biologijos srityje, Rutgers universitete, New Jersey. Taipgi liko ir antroji žmona pianistė Julija Rajauskaitė - Petrauskienė. Lietuvoje dar gyvena jo keturi broliai ir trys seserys.

Sunku gydytoją Stasį Petrauską įsivaizduoti kitaip, kaip nuolat prisiminėjantį savo pacientus, baltu švarkeliu dėvintį, apsuptą gausybės popierių savo kabinetė. Deja, jo nuoširdumo jau nebematysime. Atmintyje išlikę šviesus jo paveikslas, nepamiršamas žvilgsnis ir atlaidi šypsena. Skaudaus netekimo valandą mus guodžia supratimas, kad jam išėjus, tas portretas

dar ilgai liks mūsų akyse.

Julius Veblaitis

Gyvenimo idealas yra ne tai, kad pasidarytume tobuli, o ryžtinga valia nuolat darytis geresniu.

H. Esquerre

Paieškosimas

Ieškomas JONAS STASAITIS, Vokietijoje gyvenęs Lerte. Anksčiau gyv. Chicagoje. Prašomas atsilepti arba apie jį turintieji žinių pranešti šiuo adresu: Biratė Adomaitytė, 2822 W. Marquette Road, Chicago, IL 60629.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtes pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Būtinis reikalas kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

LEONAS KUČINSKAS

Gyveno Chicago, Illinois. Mirė liepos 9 d., 1981 m., 10:50 val. ryto, sulaukęs 64 m. amž. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 25 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Mėta (Kumbarškaitė), 4 sūnūs: Bruno, marti Juanita, Helmut, marti Linda, Frank, marti Janice ir Herbert, marti Linda, 3 dukterys: Edith Moriarity, Ann Gallegos, žentas Ralph, ir Erika Baskus, žentas John, 29 anūkai, 3 proanūkai, Lietuvoje 2 broliai ir 3 seserys su šeimomis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas sekmadienį nuo 3 val. popiet iki 9 val. vakaro Eudeikio-Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 13 dieną, iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į švenčiausios Mergelės Marijos Nekaltos Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingas pamaldas už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: žmona, sūnūs, dukterys, marties, žentai, anūkai ir proanūkai. Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid — Telef. 523-0440.

Brangiam vyrui, tėvui ir uošviui

A. + A. VLADUI BURNEIKUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn, velionies žmoną p-nią BURNEIKIENĘ, dukrą ALDONĄ ir žentą JERONIMĄ KAVALIŪNUS nuosirdžiai užjaučiame.

J.S. KRIAUCELIŪNAI
M. ABRATIEŅE
N.N. MACENAI
J.C.H. KRIAUCELIŪNAI

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutapysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogių planų atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES

Nuomėja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Veikla, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir t.t.
Vežuojamos lėšos, remenai ir kt., pirkti ar nuomot; Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

Motinėlei mirus Lietuvoje,
BRONĖ SELENIENĖ,
jos sūnų adv. Robertą, seserį Alisą
užjaučiame.

KAZĖ IR ANTANAS BALUKAI
GENĖ VISKANTIENĖ
ROZĖ IR KAZYS RAZAUSKAI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. RPublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LaFayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1002

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

Perskaityt Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti

New Yorko skryčiaus lietuvių gydytojai savo metiniame susirinkime Kultūros židinyje birželio 21 d. Pirm. dr. Pranas Bagdas (Bagdanavičius) stovi pirmas iš dešinės. Nuotr. J. Kriauciūno

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brooklyn, N. Y.

APYLINKĖS GYDYTOJŲ SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos New Yorko skryčiaus gydytojai turėjo savo metinį susirinkimą Kultūros židinio patalpose birželio 21 d., anksti po pietų.

Susirinkimui vadovavo skryčiaus pirm. dr. Pr. Bagdas (Bagdanavičius). Susikaupimo minute pagerbti praėjusiais metais mirę, skryriui priklausę gydytojai.

Pradžioje parodyta pora trumpų filmų: pirmasis — apie anestezijos problemas, antrasis — Amerikos ir Australijos širdies ligų specialistų pasitarimas, naudojantis apie žemę skrendančiu satelitu.

Išrinkta nauja skryčiaus valdyba: kurion įeina gydytojai V. Avizonis, L. Giedraitienė, B. Janušas, I. Skeivys ir šnipas. Išrinkti ir atstovai į laisvame pasaulyje esančių lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimą, įvykstantį Chicagoje, š. m. Dar-

bo dienos savaitgalį. Jais yra gydytojai V. Avizonis, J. Kriauciūnas ir šnipas. Ketvirtas atstovas bus paskirtas vėliau. Nutarta Kultūros židinį paremti 50 dol. auka.

Deja, susirinkime dalyvavo tik vyresniosios kartos gydytojai, kai kurie iš toli, kaip pav., dr. J. Kriauciūnas, iš Putnamo, 170 mylių atvykęs. Pasigesta jaunųjų.

The
Elegant Road
A Shopping Guide
for the
Particular Woman!

BRIDAL SHOWROOM

Designer Wedding Gowns at 20-50% SAVINGS

Your Dream Wedding for Less

300 W. Grand Ave. — Tel. 664-6770

BECKY ROSS DRESS SHOP

2556 W. 59th St. — Tel. 776-3423

Complete line ladies ready-to-wear dresses for the mother of the bride & Groom. Tues., Wed., Fri., Sat. 9 to 5:30 p.m. Mon. & Thurs. 9 to 8 p.m.

K & C TUCK POINTING
TUCK POINTING & MASONRY
SAND BLASTING
Building Cleaning, Chimney Repairs
Mason Repairs, Glass Block Work
Fully Insured, Free Estimates
3015 W. Addison 463-7459

APLINK MUS

× **Dr. Ad. Damsis**, Jaunimo stovyklos steigėjas, buvo Jaunimo stovyklos tarybos pirmininkas, administratorius ir nuolatinis administracijos talkininkas, stovyklavietės Direktorių tarybos 25 metus atstovavo ALRK federacijai. Išėdamas iš šių pareigų savo vietoje pasilė dr. Rom. Kriaučiūna. Jo sutikimą gavus, ALRK federacija birželio 18 d. savo posėdyje dr. R. Kriaučiūną patvirtino naujuoju federacijos atstovu Jaunimo stovyklos Dainavos Direktorių taryboje.

× **Vysk. Antanas Deksnys**, Vakarų Europos lietuvių vyskupas, atsiuntė "Lietuvos bažnyčių" knygų autoriui laišką, kuriame šil žodžiais įvertino past: išleisti knygas apie bažnyčias vyskupijomis. "Šis darbas stebina daugelį, o Lietuvai didina kultūrinį turą. Žemiau pirmieji užsitaravo pamatyti savo bažnyčias. Tikin, kad ir aukštaičiai sulauks Jūsų darbo vaisių. Prašau Dievą, kad Jums duotų gerą sveikatą, o aš, kiek galėsiu, stengsiuos patalkinti, nors jau gana seniai (45 metai), kai esu išvykęs iš Lietuvos", rašo vyskupas.

× **Laima Beržinytė**, Kanados Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė, liepos 8 d. išskrido į Australiją talkinti vietos jaunimui. Ji aplankys Melbourne, Sidnėj, Adelaidę ir Perth. Jos kelionę organizavo ir finansuoja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga.

× **Šv. Kazimiero seserų** vienuolijos remėjos šį sekmadienį, liepos 12 d., vienuolyno soduose rengia pikniką, kuris bus nuo 12 val. dienos iki 5 val. vak. Bus pietūs, įvairūs žaidimai, laimėjimai ir kiti įvairumai.

× **Dr. Woo Jae Seung**, Pasaulio Antikommunistinės lygos generalinis sekretorius, yra pažadėjęs iškelti Lietuvos vėliavą Pietų Korėjos sostinėje Seulo Laisvės centre. Vėliavą jam parūpino ir įteikė Alta.

× **Santaros** - šviesos 28-tasis suvažiavimas bus rugsėjo 10-13 dienomis Tabor Farm, Sodus, Mich.

× **Chicago Anglijos - Britanijos lietuvių klubas**, liepos 12 d., sekmadienį, ruošia pikniką - subūvimą Vyčių salėje. Bus pietūs, šokiai, baras, laimėjimai. Pradžią 12 val. (pr.).

× **Atostogų sezonas Gintaro vasarvietėje** ant Michigan ežero kranto, Union Pier jau prasidėjo. Kviečiame atvykti ir pasidžiaugti visais vasaros malonumais. Dėl informacijų ir rezervacijų skambinti tel. 616 - 469-3298, arba rašyti ad.: Gintaras Resort, 15860 Lake Shore Road, Union Pier, Michigan. 49129. (sk.).

× **Aktniai elintimui** į Lietuvą. Kreipkitės į V. Karosaitę - Optical Studio 2437 1/2 W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.) Chicago, Ill. 60629. Telef. - 778-6706. (sk.).

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.).

× **Skubiai parduodamas žemės sklypas** Beverly Shores, ant Broadway, netoli ežero. Turėto būti \$9.40. Prie šios sumos prašom pridėti persiuntimo išlaidas, o Illinois gyventojai dar pridėda valstijos mokestį.

× **Bridgeporto restoranui** reikalinga virėja (kalbanti lietuviškai ar angliškai). Skambinti Gražinai telef. 326-2761. (sk.).

× **Chicago lietuvių renginių** kalendorius, vedamas "Draugo" redakcijos, skelbiamas kiekvieno mėnesio pradžioje. Organizacijos, norinčios, kad jų renginiai būtų paskelbti, prašomos raštu pranešti redakcijai iki mėnesio 25 dienos.

× **Dr. Birutė Ciplijauskaitė** dėstys lietuvių prozą vertimuose II Lietuvių kultūros seminare, anglų kalba, rugpjūčio 2-9 d. Ohio valstijoje. Seminarą rengia PLJS Rysų centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

× **R. Vilkas** iš Floridos, buvęs Lietuvos prekybos laivyno kapitonas, lankėsi New York'e, o dabar Chicagoje. Čia jis aplankė Br. Kvilkį ir su juo tarėsi archyvinės medžiagos reikalais, nes jis nori įkurti jūrininkystės archyva, kuriame sutilptų viskas, kas yra išlikę apie Lietuvos laivyną - raštu, nuotraukomis, atsiminimais ir kt. Jei kas turi tokios medžiagos, prašomi paskolinti, o R. Vilkas, pasidarys fotografines nuotraukas, sąžiningai grąžins. R. Vilko adresas: 800 82nd St., Nr. 1, Miami Beach, Fla. 33141.

× **Baltas šiais metais** dėl susidėjusių aplinkybių gegužinė rengia Jaunimo centro patalpose ir aikštelėje, Chicagoje, liepos 26 d., sekmadienį, 12 val. Gegužinėje skaniais valgiais aprūpins prityrę Balso veikėjai Kotryna ir Kostas Repšiai. Gegužinės rengėjai nuosirdžiai prašo visuomenę gausiai dalyvauti, prisiminti ir pasisakyti, koks buvo malonumas gamtoje sėdėti po medžių saulei kaitinant ir koks bus malonumas pastogėje - vėsinamose salose džiaugtis gegužinės malonumais. Savo atsilankymui pralinksminsite tuos, kurie yra liūdesio prisigėlti.

× **Danutė ir inž. Alfonsas Adomėnai**, gyveną Sydnejuje, Australijoje, tris mėnesius keliau po Aziją, Europą ir JAV, penktadienį išvyko namo į Australiją. Chicagoje jie aplankė savo draugus ir pažįstamus, viešėjo Br. ir Alg. Puzauskų šeimoje, o paskiau, prof. M. ir F. Mackevičių lydimi, aplankė "Draugą", susipažino su spaudos darbais, painformavo apie lietuvių veiklą Australijoje ir patirtus įspūdžius kelionėje.

× **Šv. Juozapo ir šv. Onos** parapijos (38 pl. ir S. California Ave.) šv. Onos novena prasideda liepos 18 d. ir tęsis iki liepos 26 d. Bus sakomi pamokslai kasdien po 9:30 val. Mišios rytė ir po 6:30 ir 8 val. vak. Vaikų palaiminimas liepos 25 d. 2 val. p. p., o sergančiųjų sekmadienį, liepos 26 d., 2 ir 4 val. p. p. Daugiau informacijų galima gauti klebonijos telefonu 927-2421.

× **Kun. dr. Pranas Gaida**, "Tėviškės Žiburių" redaktorius Toronte, pasakys pamokslą ateitininkų kongreso iškilmingose šv. Mišiose už Lietuvą sekmadienį, rugsėjo 6 d.

× **Baltic Monuments, Inc.**, 2621 W. 71 St. Tel. 476-2882. Atdara kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Antradienį sekmadienį uždaryta. (sk.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLO** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Telef. VI 7-7747. (sk.).

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBO NARIAMS

Jūsų gautame lapelyje nurodyta abiejų knygų kaina \$14.00 yra be nuolaidos. Turėto būti \$9.40. Prie šios sumos prašom pridėti persiuntimo išlaidas, o Illinois gyventojai dar pridėda valstijos mokestį.

LIET. KNYGŲ KLUBAS

× **Anicetas Grigaliūnas**, veterinarijos gydytojas, čikagieškis, gimęs šiaulių valsčiuje, aplankė "Lietuvos bažnyčių" knygų autorių, pateikė įdomių bažnyčių nuotraukų, susipažino su jau surinkta gausia knygos medžiaga ir įvertindamas pastangas išleisti šį serijinį veikalą, paliko 1000 dol. auką III-iam - Kauno arkivyskupijos tomui paremti.

× **Dail. A. Kurauskas**, Chicago, Ill., buvo atvykęs į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą.

× **R. Hammer**, San Diego, Cal., buvo atvykęs į Chicago ir ta proga aplankė "Draugą" ir nusipirko naujausių leidinių už 67 dol.

× **E. Kelinotis**, Chicago, Ill., Albertas Gasperaitis, St. Petersburg, Fla., B. Vasega, Rochester, N. Y., D. Liepas, Cicero, Ill., P. Krukonis, Boston, Mass., visi užsisakė naujausių leidinių, plokštelių ir medžio drožinių.

× **Eugenia Pakulis**, Rehoboth Beach, Del., užsisakė naujausių leidinių už didesnę sumą ir dar pridėjo 8 dol. auką lietuviškos knygos palaikymui. Dėkojame.

× **K. Jakutienė**, Chicago, Ill., pratęsė "Draugo" prenumeratą su 10 dol. auka ir laiškė: "Draugą" skaitau nuo 1949 m. atvykimo į Ameriką. Tuo laiku su vyru Augustinu apsigyvenome Olympia, Wash., "Draugas" mums buvo vienintelė paguoda, nes po darbo galėdavome paskaityti. Dabar esu viena, našlė, bet "Draugas" mane ramina, jį skaitau nuo pradžių iki galų. Labai ačiū už auką ir už gražų žodį.

× **Adolfas Markelis**, Cicero, Ill., rašytojas ir visuomenininkas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo ir didesnę auką. A. Markelį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą lietuviškai spaudai tariame nuosirdų ačiū.

× **Chicago, Detroito, Cicero šaulių kultūrinis savaitgalis** ir tradicinė Jūros diena, kuriuos šiais metais rengia Gen. T. Daukanto jūr šaulių kuopa, bus liepos 25-26 d. Union Pier, Mich. Liepos 25 d. Lietuvių salėje atidarymas, jūr šaulių pasitarimas, rašytojo A. Kairio paskaita ir vakare visų dalyvių bendras pasilinksminimas. Liepos 26 d. Gintaro vasarvietės rajone vėliavų pakėlimas, pamaldos, paežerėje mirusių pagerbimas ir vainiko nuleidimas. Vykstama į International Friendship Gardens kartu su ramovėnais pagerbti Lietuvos respublikos prezidentų amžiną atminimą. Kviečiami visi šauliai, birutininkės ir ramovėnai gausiai dalyvauti.

Danutė Krokutė ir Arnoldas Ollis, sukūrę šeimą birželio 21 d. Rochester, N. Y. Abu veiklūs vietos lietuvių visuomenėje.

Bostono Baltic Associates bendrovės keliaujanti "bakūzė" ir lietuviškas kryžius puoš 69-tos ir Maplewood gatvių kampą šį šeštadienį Chicago Lietuvos Dienos festivalyje.

IŠ ARTI IR TOLI

BRAZILIJOJ

— **Aleksandras Skilandis** mirė birželio 2 d. savo namuose V. Zelinioj. Buvo 65 m. amžiaus, kilęs iš Kauno. Brazilijon atvyko 1928 m. ir gyveno V. Zelinioj. Buvo palaidotas V. Alpinos kapinėse.

— **Petras Rutkauskas** mirė birželio 5 d. Velionis buvo gimęs 1912 m. Kaune. Brazilijon atvyko 1927 m. J. a. Petras Rutkauskas buvo vienas iš pirmųjų lietuvių spausdintininkų Brazilijoje ir dirbo prie vieno iš pirmųjų laikraščių - "Brazilijos lietuvių". Jaunystėje priklausė "Vyčių" chorui ir dirbo lietuviškose organizacijose. Kūnas buvo pašarvotas V. Zelinioj. Egzekvijas bažnyčioj atliko kun. P. Rukšys ir palydėjo į Ceramicą kapines S. Caetano do Sul.

— **Gegužės 30 d. Japonų klubo** vyko V. Tarptautinis chorų festivalis. Tai svarbus įvykis Sao Paulo mieste, kurio gyventojai yra 50 įvairių tautybių. Šiame festivalyje šimtet dalyvavo ir "Volungės" choras, kuris buvo vienas didžiausių chorių šalyje.

— **Gegužės 7 dieną 20:00 val.** Lietuvių Sąjungos rūmuose, kviečiant B. L. Bendruomenės pirmininkui p. J. Tatarūnui visų Sao Pauly esančių organizacijų ir būrių pirmininkus ir atstovus, įvyko antras svarbus šio mėnesio susirinkimas. Susirinkimo tikslai labai svarbūs: Sudaryti Lietuvos Muziejus ir archyvo komisiją, kuri galėtų pradėti dirbti.

— **A. a. Juozas Šapola** mirė gegužės 22 d. eidamas 82-sius metus. Velionis buvo kilęs iš Anykščių ir Brazilijon atvyko

1928 m. Pradžioj dirbo kavos plantacijoje, o vėliau kaip statilus ir mūrininkas. Į S. Paulo atvyko 1940 m. ir apsigyveno Bom Retire, kur visa šeima dirbo prie siuvimo. 1952 m. persikėlė į C. Verde, kur sūnus Jonas įsitaisė nuosavą siuvyklą. A. a. Juozas Šapola buvo sąžiningas darbininkas ir labai rūpinosi savo šeima. Velionis buvo pašarvotas namie, kur prieš palydint kun. P. Rukšys atlaikė Mišias. Buvo palaidotas giminių kape šalia žmonos Elzbietsos.

OKUP. LIETUVOJE

— **Saulius Sondeckio** vadovaujamas Lietuvos kamerinis orkestras gastroliauo Ispanijoje ir Prancūzijoje. Tai 24 orkestro kelionė ir užsienį. Prancūzijoje atlika koncertų kartu su Maskvos kameriniu chorui.

— **Antanas Barkauskas**, TSRS Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirm. pav. ir Lietuvos TSR Aukščiausios tarybos prezidiumo pirm. vadovavo sovietų parlamentarų delegacijai, nuvykusiai į Zairą. Delegacija susitiko su prez. Mobutu Sese Seku ir kt. vadovais.

— **"Tiesos"** birželio 13 ir 19 laidų pirmuosiuose puslapiuose aprašyta "pažangųjų" JAV lietuvių apsilankymas Lietuvoje. "Vilnius" ir "Laisvės" laikraščių bendradarbiai Povilas Venta, Ieva Mizarienė ir Jonas Stanislovas Jokubas susitiko su Lietuvos Komunistų partijos CK sekretoriumi L. Sepečiu, CK užsienio ryšių skyriaus vedėju F. Strumilu bei užsienio reikalų ministru V. Zenkevičiumi, "Tėviškės" draugijos prezidiumo pirmininku P. Petroniu, "Tiesos" redaktoriumi A. Laurinčiuku ir kitais.

— **Jonas Laurinaitis**, agronomas, mirė birželio 10, eidamas 81 metus. Jau nuo 1936 m. palaikė ryšius su Lietuvos Komunistų partija. 1947-54 m. buvo nuolatinis Lietuvos TSR Ministrų tarybos atstovu prie Ministrų tarybos Maskvoje, 10 metų

buvo Lietuvos Ministrų tarybos pirm. pavaduotoju, o vėliau Valstybinės plano komisijos pirm. Už "nuopelnus" apdovanojotas Lenino ir Garbės ženkle ordinais. Palaidotas birželio 12 d. Antakalnio kapinėse.

DIDŽ. BRITANIJOS

— **Boltono Baltijos tautų** komitetas buvo pasirengęs tinkamai paminėti tragiškojo Birželio įvykius. Lietuvių pirmininko pastangomis minėjimas prasidėjo pusiau nuleistom lietuvių, estų ir latvių vėliavom, kurios pirmą kartą plevėsavė ant Boltono miesto rožinės fronto. Birželio 13 d., išvežtųjų atmini-

mui, vietinio pabaltiečių jaunimo atstovai Boltono miesto centre, prie Cenotafu, padėjo didelį tautiniam spalvom papuoštą vainiką. Lietuvių jaunimą skautų uniformose atstovavo Dawn Silius ir jos brolis Mark. Buvo susirinkęs gražus pabaltiečių būrelis ir vietinės policijos vadai žvaliai saljutavo vainiko dėjimo ceremonijai. Iš DBLS Centro atsiųsti informacijos lapeliai buvo greitai išdalinti vietiniams anglams, stebėjusiems šias pabaltiečių apeigas. Baltijos tautiškų vėliavų iškėlimas ant Boltono miesto rožinės buvo paminėtas vietinėj spaudoj. Tam pačiam laikraštyje komitetas buvo užsąkęs vietą "In Memoriam" skiltyje, kurioje buvo paminėti išvežtųjų lietuvių, estų ir latvių skaičiai, jų kančios ir kas už jas buvo atsakingas. Vakare minėjimas tęsėsi Boltono latvių klube. Po trumpos religinės dalies, kalbėjo vietiniai pabaltiečių pirmininkai. Oficialioji dalis pasibaigė latvių kankininkų koncertu.

— **Birželio 15 d. minėjime** Parlamento rūmuose tarp kelių šimtų kitataučių dalyvavo ir lietuviai: Lietuvos charge d'affaires V. Balickas su ponia, DBLS centro valdybos nariai, liet. jaunimo atstovai ir keli kiti lietuviai bei lietuvės.

— **Jonas Mikalnis**, 71 m. amžiaus, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė gegužės 8 d. Manchesteryje.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 v. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. - 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

A. T. VERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 W 69th Street - Tel. RE 7-1941

Dantų Gydytojai

DR. S. T. CHIRBAN — o — DR. K. M. ZYMANAS

Atidare kabineta

PARK DENTAL ASSOCIATES

SEIMOS DANTŲ GYDYMUI

Susitarimui skambinti 778-3400

VALANDOS: Antradienį, Trečiadienį ir Ketvirtadienį nuo 10-os iki 6-os valandos vakaro.

2654 West 63rd Street

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD - CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

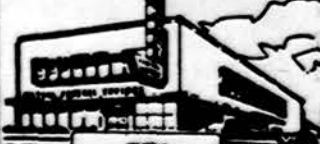
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-6 Thur. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATE

WITH REASONABLE TERMS

ESLC